

INFORMACJA

**Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w
Makowie Mazowieckim
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu makowskiego
za rok 2024**

Maków Mazowiecki, 10.03.2025 r.

SPIS TREŚCI

GLÓWNE CELE DZIAŁALNOŚCI PSSE W MAKOWIE MAZOWIECKIM W ROKU 2024

1. WSTĘP	str. 4
2. EPIDEMIOLOGIA	str. 9
3. HIGIENA KOMUNALA	str. 20
4. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	str. 34
5. HIGIENA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	str. 39
6. HIGIENA PRACY	str. 44
7. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	str. 50
8. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	str. 58

GLÓWNE CELE DZIAŁALNOŚCI PSSE W MAKOWIE MAZOWIECKIM W ROKU 2024

Działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia, a także promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad chemikaliami.

Doskonalenie nadzoru sprawowanego przez PSSE w Makowie Mazowieckim na obszarze terenu powiatu makowskiego z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Kształtowanie pożądaných zachowań zdrowotnych oraz poprawa zdrowia jednostek i populacji poprzez podejmowanie wyborów sprzyjających zdrowiu i propagowanie zdrowego stylu życia. Realizacja Kampanii „Zdrowie Przede wszystkim-Bezpieczny Powiat” oraz **Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego pn. „Bezpieczny Powiat Makowski na lata 2024-2025”**.

WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim realizował swoje zadania w roku 2024, na terenie powiatu makowskiego, na podstawie rocznego planu pracy, wynikającego z zakresu zadań ustawowych wykonywanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Niezależnie od tych działań, znaczny udział w czynnościach podejmowanych przez PPIS w roku 2024 miały nieplanowane działania doraźne, wynikające z potrzeb bieżących, mieszczące się w kompetencjach PIS.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej.

Inspektor przy pomocy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej realizuje w/w zadania z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,
- 3) higieny procesów nauczania i wychowania,
- 4) higieny wypoczynku i rekreacji,
- 5) zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- 6) higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne - w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

W roku 2024 r. upoważnieni przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Makowie Mazowieckim pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Makowie Mazowieckim wykonując zadania określone w Planie zasadniczych przedsięwzięć na rok 2024:

- przeprowadzili łącznie 1127 kontroli sanitarnych, wizytacji oraz wywiadów epidemiologicznych (w roku 2023 r. - 1385) kontroli i wywiadów, w 2022 r.– 2149),
- pobrali w ramach nadzoru i monitoringu Państwowej Inspekcji Sanitarnej 118 prób wody przeznaczonej do spożycia do badań bakteriologicznych i fizykochemicznych, w tym 3

próby wody w związku z opracowywaniem zakażeń *Escherichia Coli* występującą na terenie powiatu makowskiego, pobrano również 17 prób wody w zakresie oznaczeń mikrobiologicznych (*Legionella pneumophila*) oraz 1 próbę wody z kąpieliska,

- pobrali 135 prób żywności do badań laboratoryjnych mikrobiologicznych i fizykochemicznych,
- za stwierdzone uchybienia bieżącego stanu sanitarno- higienicznego nałożyli 12 mandatów karnych na łączną kwotę 2400 zł.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim wydał w ramach postępowania pokontrolnego i prowadzonego postępowania administracyjnego:

- 230 decyzje administracyjne, w tym:
 - 62 decyzje nakazujące w określonym terminie doprowadzenie warunków sanitarnohigienicznych kontrolowanych podmiotów do wymogów określonych przepisami obowiązującego prawa,
 - 8 decyzje o nieprzydatności wody do spożycia,
 - 42 decyzje dotyczące zatwierdzenia zakładu i wpisania (wypisania, dokonania zmiany we wpisie) do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z przepisami ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia,
 - 10 decyzji dotyczących zezwolenia na przeprowadzenie ekshumacji,
 - 74 decyzje dotyczące wywozu szczątków ludzkich,
 - 1 decyzję dotyczącą zatwierdzenia laboratorium o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań wody,
- 30 postanowień dotyczących:
 - 6 postanowień sprowadzenia zwłok,
 - 1 postanowienie podjęcia zawieszonego postępowania,
 - 23 postanowienia w zakresie uzgodnień projektu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz postanowienia uzgodnienia projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- 4 opinie o regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminach,
- 19 opinii dotyczących o projektach budowlanych pod kątem spełnienia warunków higieniczno- sanitarnych.

- 41 opinii sanitarnych dla przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- 4 opinie sanitarne w sprawie uzgodnienia przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na jego realizację,
- 149 decyzji finansowych/płatniczych w związku prowadzonym postępowaniem administracyjnym.

W ramach działalności oświatowo-promocyjnej w 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Maz. zorganizował Kampanię Powiatową "Zdrowie Przede Wszystkim-bezpieczny powiat" i realizował projekty edukacyjne.

1. Pracownicy PSSE w Makowie Mazowieckim brali czynny udział w 10 festynach i stoiskach organizowanych przez: Miasto Maków Mazowiecki, Starostwo Powiatowe w Makowie, Gminę Rzewnie, Urząd Gminy Sypniewo, Miejski Dom Kultury w Makowie Mazowieckim, Fundację „Kocham Maków”, Stowarzyszenie Przyjaciele Makowskiej Dwójki w Makowie Mazowieckim, KGW Drażdzewo, Stowarzyszenie Pomocy Liceum, GOUK w Różanie na których promowano bezpieczeństwo zdrowotne w różnych zakresach w ramach prowadzonej kampanii powiatowej.
2. W maju 2024 zorganizowano eliminacje powiatowe XXXIII Festiwalu Piosenki o Zdrowiu, którego celem było krzewienie postaw prozdrowotnych, ochrona środowiska i dobrostanu człowieka.
3. W ramach działań edukacyjnych i profilaktyki zatruc grzybami w listopadzie zorganizowano Wystawę Grzybów połączona z prelekcjami dotyczącymi grzybów, bezpieczeństwa zdrowotnego i szczepień ochronnych KZM przy współudziale Nadleśnictwa Pułtusk.
4. W październiku 2024 r. zorganizowano „Grzybobranie z Sanepidem” oraz warsztaty kulinarne dla uczniów Zespołu Szkół Żołnierzy im. Armii Krajowej w Makowie Mazowieckim.
5. W ramach działań edukacyjnych i profilaktyki zatruc grzybami zorganizowano również powiatowy konkurs modelarski „Poznaj Grzyby – unikniesz zatrucia!!” dla szkół średnich z terenu powiatu makowskiego.
6. W ramach zadań i działań edukacyjnych w ramach Kampanii „Zdrowie Przede Wszystkim - bezpieczny powiat” prowadzona była profilaktyka onkologiczna. W ramach tego działania zorganizowano 2 spotkania z uczniami szkół średnich oraz 3 spotkania dla mieszkańców powiatu w ramach akcji „Różowy Październik”. Podczas tych spotkań

przedstawiono prezentację programu „Zdrowe piersi są OK” oraz zaprezentowano sposób badania palpacyjnego na modelach piersi. Problematyka onkologiczna podejmowana była również na 8 stoiskach profilaktycznych.

7. Kampania „Zdrowie Przede Wszystkim - bezpieczny powiat” obejmowała również edukację w zakresie zdrowego sposobu odżywiania i aktywności fizycznej wraz z warsztatami kulinarnymi, w ramach edukacji zorganizowano 3 spotkania: w Specjalny Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Makowie Mazowieckim oraz w Szkole Podstawowej nr 2 w Makowie Mazowieckim, w Przedszkolu nr 1 w Makowie Mazowieckim.
8. Sekcja Higieny Komunalnej, Higieny Pracy we współpracy z wszystkimi działami PSSE oraz KP Straży Pożarnej w Makowie Mazowieckim w ramach kampanii „Zdrowie Przede wszystkim - bezpieczny powiat” zorganizowała Konferencję „Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu - dbaj o higienę pracy, utrzymuj bezpieczne budynki i zapewnij nadzór nad właściwą jakością wody”. Sekcja Higieny Komunalnej, Higieny Pracy we współpracy z wszystkimi działami PSSE oraz KP Straży Pożarnej w Makowie Mazowieckim w ramach kampanii „Zdrowie Przede wszystkim, bezpieczny powiat” zorganizowała konferencję „Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu - dbaj o higienę pracy, utrzymuj bezpieczne budynki i zapewnij nadzór nad właściwą jakością wody”.
9. W 2024 r. Sekcja Higieny Żywności zorganizowała dwie prelekcje. Temat pierwszej z nich obejmował „Wytyczne i wymagania dotyczące obrotu, produkcji oraz spożycia grzybów”, druga dotyczyła „Zasad bezpiecznego spożywania lodów” w ramach akcji Bezpieczne Wakacje.
10. Sekcja Epidemiologii była organizatorem szkoleń o następującej tematyce: „Szczepienia ochronne, poprawa stanu zaszczepienia zgodnie z PSO, profilaktyka szczepień ochronnych”. Szkolenie przygotowane było dla przedstawicieli POZ., drugie szkolenie dotyczyło „Szczepień ochronnych”.
11. Sekcja Higieny Komunalnej w kampanii „Zdrowie Przede Wszystkim - Bezpieczny Powiat” zorganizowała szkolenie dla przedstawicieli jednostek terytorialnych oraz przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych, które obejmowało wymagania sanitarne i zagadnienia bezpieczeństwa dostarczanej wody do spożycia. Drugie szkolenie dotyczyło zapewnienia właściwych warunków higieniczno-sanitarnych przy świadczeniu usług dla klientów tzw. Strefy Beauty (branży kosmetycznej).
12. Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży w ramach profilaktyki zdrowotnej uczniów przeprowadziła w szkołach podstawowych 2 pogadanki dot. pedikulozy oraz prowadziła

działania edukacyjne na rzecz eliminacji ryzyka rozwoju wad postawy u dzieci i młodzieży.

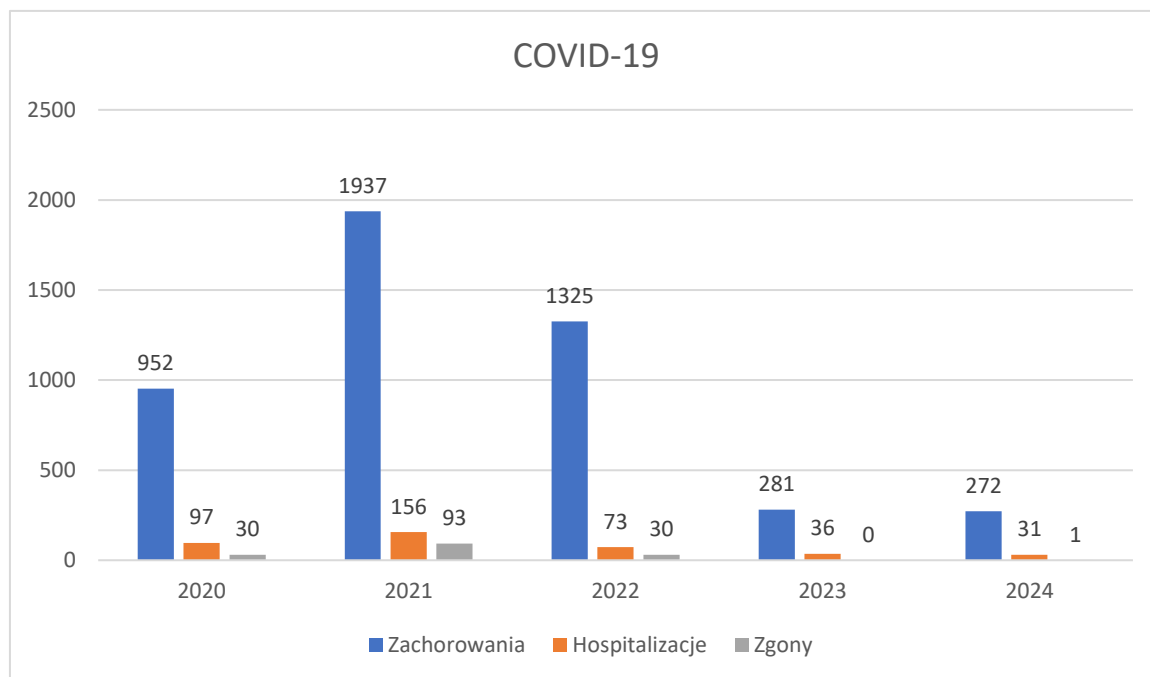
Szeroko rozumiany stan sanitarny powiatu makowskiego można ocenić, jako dobry. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Maz. zapewnił pełną realizację zadań statutowych PSSE. Szczegółowa charakterystyka zjawisk i działań składających się na ocenę stanu sanitarnego została zawarta w poniższej analizie opisującej poszczególne obszary działania PPIS/PSSE w Makowie Mazowieckim.

EPIDEMIOLOGIA:**1. W zakresie zwalczania chorób zakaźnych:**

Na podstawie zgłoszeń przypadków zachorowań, zakażeń i zatruc wpływających do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Makowie Maz. z podmiotów leczniczych prowadzona jest rejestracja chorób zakaźnych pozwalająca na bieżący monitoring i ocenę sytuacji epidemiologicznej w powiecie oraz wczesne podejmowanie ewentualnych działań przeciwepidemicznych.

W 2024 zarejestrowano 272 potwierdzonych przypadków COVID-19 w tym hospitalizowanych było 31 osób. Zarejestrowano 17 przypadków możliwych w tym 2 hospitalizowane. Przypadki zachorowań rejestrowane na bieżąco w systemie SEPIS oraz EpiBaza.

Wykres . Zachorowania na COVID-19 w powiecie makowskim w latach 2020-2024

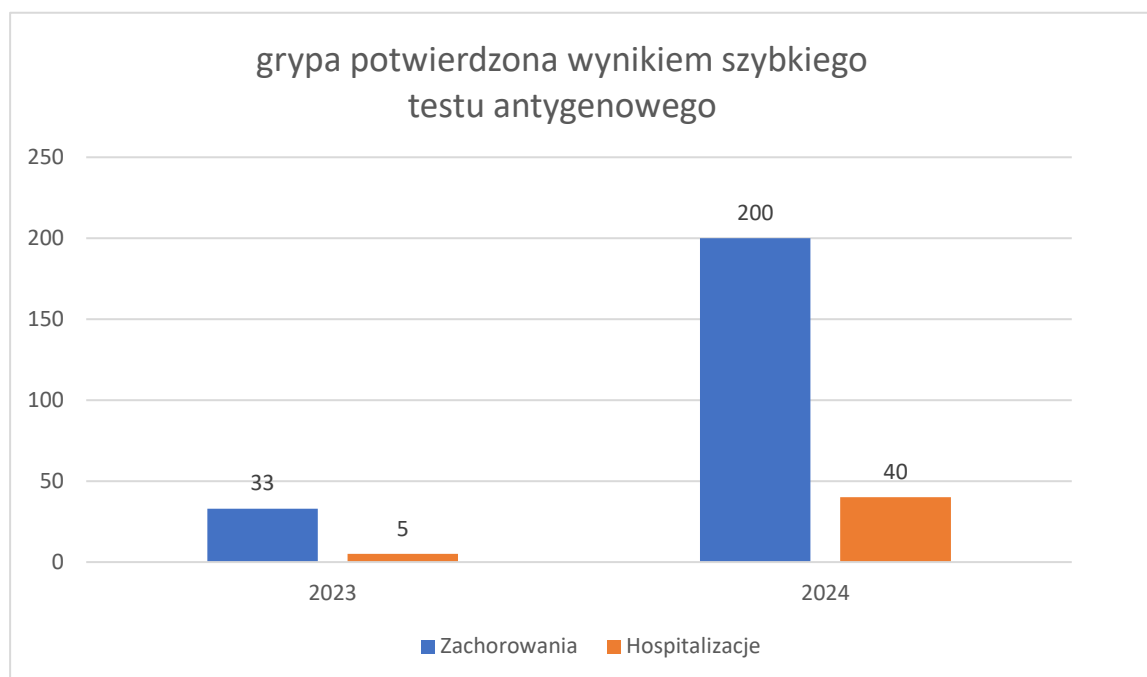

Źródło: Dane PSSE w Makowie Maz.

W roku 2024 zarejestrowano 200 przypadków grypy potwierdzonej wynikiem szybkiego testu antygenowego z czego 40 osób było hospitalizowanych. Dla porównania w roku 2023

zarejestrowano 33 przypadki zachorowań na gripę, które były potwierdzone wynikiem szybkiego testu antygenowego z czego 5 osób było hospitalizowanych.

Wykres. Zachorowania na gripę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego w powiecie makowskim w latach 2023-2024

Źródło: Dane PSSE w Makowie Maz.

W roku 2024 roku na terenie powiatu makowskiego zarejestrowano 1 ognisko przenoszone drogą pokarmową.

- Ognisko: SS Czerwonka 2024. Miejsce wystąpienia to dom rodzinny. Objawem była biegunka, gorączka. Liczba chorych 2 osoby w tym 1 dziecko. Hospitalizowano 2 osoby. Od osób chorych pobrano materiał do badań. Ustalono czynnik etiologiczny – Salmonella sp. Pobrano również materiał do badań od jednego bezobjawowego domownika, który pracuje w branży spożywczej – wynik negatywny. Przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne przez pracowników Sekcji EPN i HŻŻ. Nie pobrano próbek żywnościowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

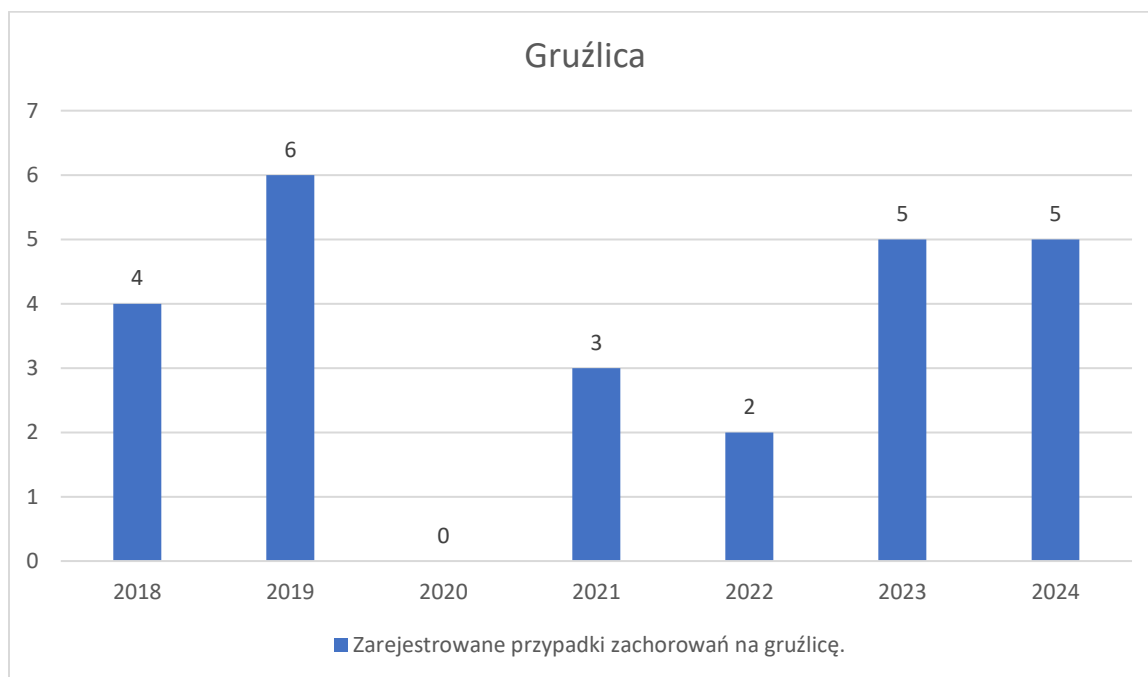
W roku 2024 w szpitalu SPZOZ-ZZ w Makowie Maz. wystąpiło 1 ognisko epidemiczne:

- Ognisko COVID-19 w Stacji Dializ. Biologicznym czynnikiem chorobotwórczym był SARS-CoV-2. Liczba pacjentów z zakażeniem w ognisku – 5 osób. W związku z otrzymaniem raportu wstępnego przeprowadzono kontrolę sanitarną.

W 2024 roku w zakresie nadzoru nad Ostrymi Porażeniami Wiotkimi przeprowadzono 8 kontroli w SPZOZ ZZ w Makowie Mazowieckim w Oddziale Pediatrycznym i SOR. W oddziałach sprawdzono dokumentację: wykaz chorych oddziału, rejestr chorób zgłoszonych do NFZ, rejestr główny przyjęć i wypisów oraz procedury postępowania. W oddziałach wyznaczone są osoby odpowiedzialne za współpracę z PSSE w ramach nadzoru nad OPW, dostępne są numery telefonów PSSE oraz adres e-mail. Do wglądu pracowników aktualny wykaz chorób podlegających zgłoszeniu zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi z dnia 5 grudnia 2008 roku. Opracowane są procedury: Schemat postępowania w przypadku ostrego porażenia wiotkiego u osoby poniżej 15 roku życia oraz Postępowanie z pacjentem-dzieckiem w przypadku podejrzenia ostrego porażenia wiotkiego.

W 2024 roku zgłoszono 5 przypadków gruźlicy. Z chorymi przeprowadzono wywiady epidemiologiczne. Ustalono osoby z bliskiego kontaktu z miejsca zamieszkania i pracy. Poinformowano osoby z bezpośredniej styczności o fakcie narażenia na zakażenie prątkiem gruźlicy i o konieczności kontaktu z lekarzem poz. Do lekarza poz wystosowano pisma o konieczności objęcia specjalistycznym nadzorem lekarskim osób szczególnie narażonych w związku z kontaktem z chorym na gruźlicę.

Wykres . Zarejestrowane przypadki zachorowań na gruźlicę w latach 2018-2024

Źródło: Dane PSSE w Makowie Maz.

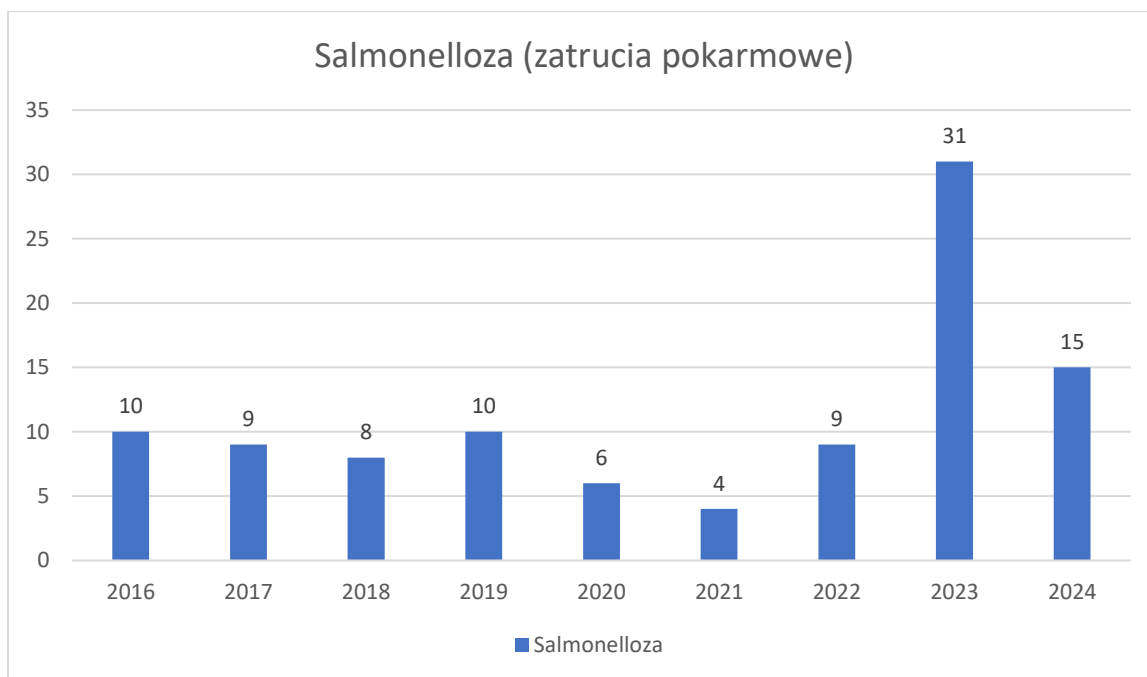
W trakcie nadzoru nad osobami narażonymi na wściekliznę, współpracowano z Inspekcją Weterynaryjną. W 2024 roku zgłoszono 51 przypadków narażenia na wściekliznę. Były to pogryzienia przez psy i koty. Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne z osobami narażonymi na wściekliznę. W ramach porozumienia z PLW/Inspekcją Weterynaryjną informacje o kontakcie ze zwierzęciem przekazano do PIW w celu obserwacji zwierząt (39 przypadków). Po skończonej obserwacji otrzymano wyniki badania. W przypadku 12 osób, gdzie nie było możliwości identyfikacji zwierząt, przeprowadzono szczepienia p/wściekliznę.

Do podmiotów leczniczych przekazywano komunikaty Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii dotyczące akcji szczepienia lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie.

W roku sprawozdawczym przebadano 307 osób w kierunku nosicielstwa SS w tym zwolnionych z opłaty 48 osób (uczniowie szkół medycznych i gastronomicznych). W 2024 nie zarejestrowano nowych nosicieli *Salmonelli Enteritidis*.

W roku 2024 w porównaniu do roku 2023 nastąpił spadek zachorowań na salmonellozy powodujące zatrucia pokarmowe. W roku 2023 – 31 przypadków w tym 25 osób hospitalizowanych, zaś w roku 2024 – 15 przypadków wszystkie osoby były hospitalizowane.

Wykres. Zachorowania na Salmonellozy (zatrucia pokarmowe) w powiecie makowskim w latach 2016-2024.

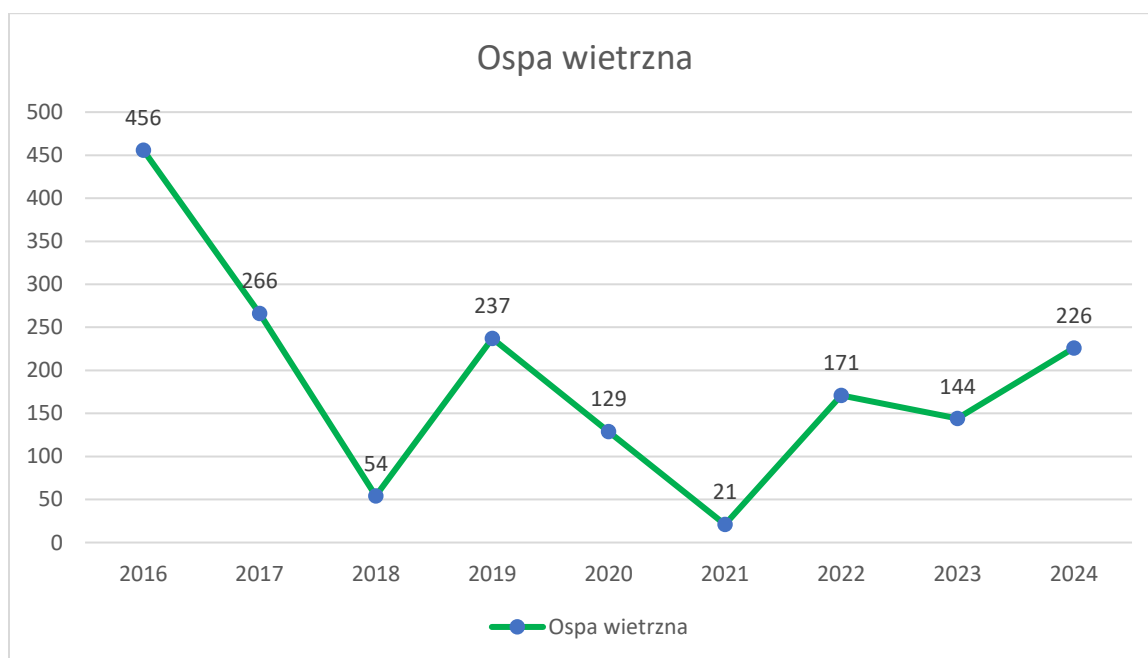

Źródło: Dane statystyczne PSSE w Makowie Maz.

Na bieżąco prowadzony jest nadzór nad osobami z kontaktu z chorymi na WZW typ B i WZW typ C. W roku 2024 zarejestrowano 4 nowe przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu C przewlekłe i BNO. Po otrzymaniu zgłoszenia ZLK-1 nawiązano kontakt z chorymi i przeprowadzono wywiady epidemiologiczne. Zebrano dane o czasie zachorowania, czynnikach ryzyka oraz o osobach z kontaktu. Do lekarzy POZ wysłano pisma o objęcie nadzorem epidemiologicznym osoby chorej oraz osób z otoczenia. Skierowano na szczepienia p/ko WZW B osoby które nigdy nie były szczepione przeciw WZW B. Przypadki zachorowań wprowadzono do EpiBazy.

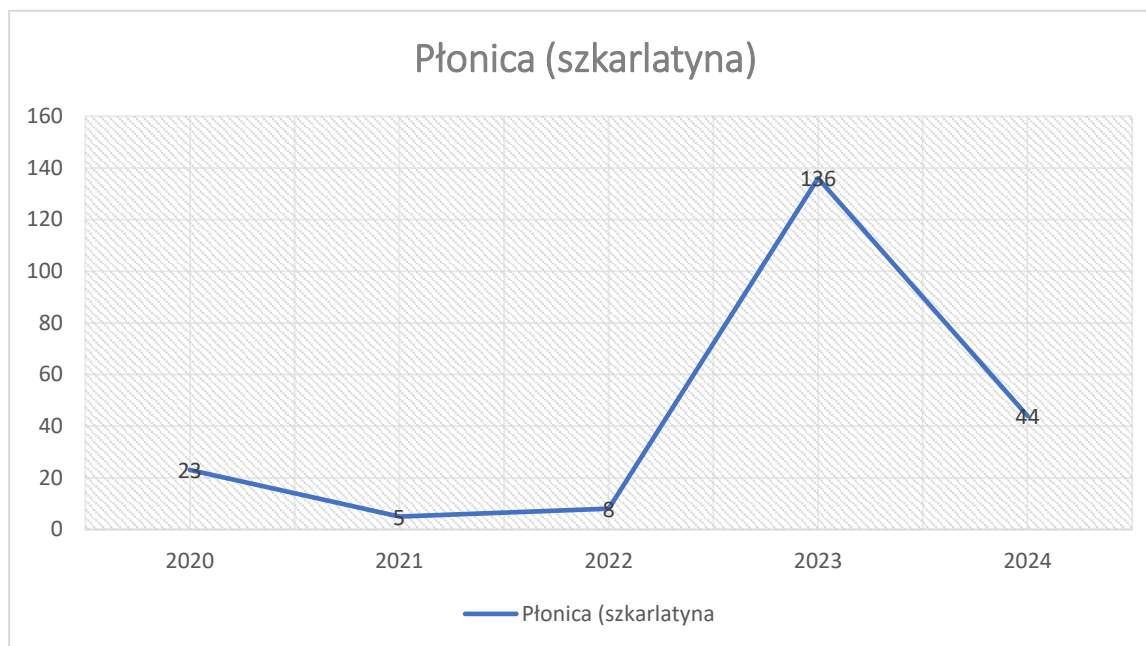
W roku 2024 odnotowano wzrost zgłoszonych przez lekarzy zachorowań na ospę wietrzną zaś spadek zachorowań na szkarlatynę w porównaniu z rokiem 2023.

Wykres. Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie makowskim w latach 2016-2024.

Źródło: Dane statystyczne PSSE w Makowie Maz.

Wykres. Zachorowania na Płonicę (szkarlatynę) w powiecie makowskim w latach 2020-2024.

Źródło: Dane statystyczne PSSE w Makowie Maz.

W roku 2024 odnotowano 10 przypadków zgłoszeń zachorowań spowodowanych bakteryjnym zakażeniem jelitowym wywołanych *E. coli* Enterokrwotoczną (werotoksyczną) z czego w 3 przypadkach wystąpił zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zakażenia *E.coli*.

- HUS Zespół hemolityczno-mocznicowy (D.59.3)
 - Kwiecień: gmina Szelków – 1 przypadek (wiek- 1 lat)
 - Lipiec: gmina Młynarze -1 przypadek (wiek -2 lata)
 - Lipiec: gmina Czerwonka -1 przypadek (wiek – 1 lat)
- *E. coli* enterokrwotoczna (A04.3)
 - Czerwiec: gmina Szelków - 1 przypadek (wiek – 3 lata)
 - Lipiec: gmina Różan - 1 przypadek (wiek – 11 miesięcy)
 - Wrzesień: gmina Rzewnie -1 przypadek (wiek -7 lat)
 - Listopad: gmina Karniewo 1 przypadek (wiek -14 lat)
 - Grudzień: gmina Rzewnie, 1 przypadek (wiek -81 lat)
 - Grudzień: Maków Mazowiecki, 2 przypadki (wiek 17 lat i 11 lat)

Nie stwierdzono powiązania epidemiologicznego przypadków oraz źródła zakażenia, pomimo prowadzonych pogłębionych wywiadów oraz szczegółowych analiz przypadków i szeregu działań w zakresie oceny zagrożenia (badania wody, badania osób z kontaktu, zabezpieczenie

materiału od pacjentów (z Laboratorium SPZOZ ZZ i Diagnostyka Warszawa) i przekazano do Laboratorium w WSSE w Warszawie, analiza sytuacji z POZ, kontakt z dyrekcją w placówce nauczania w celu ustalenia czy w placówce miały miejsce zachorowania ze strony układu pokarmowego, kontakt z Inspekcją Weterynaryjną, bezpośredni kontakt z opiekunami w miejscu zamieszkania).

Szczegółowo ustalono źródła pochodzenia wykorzystanych surowców i produktów spożywczych przez osoby chore.

Z nadzoru przebadano 27 osoby z bliskiego kontaktu bezobjawowych– wszystkie wyniki negatywne. W 5 przypadkach zlecono i przebadano próbki wody w miejscu zamieszkania 4 przypadki wodociągi publiczne w gminach: Szelków, Czerwonka, Rzewnie Różan i Młynarze i 1 ujęcie własne (gmina Rzewnie) - wyniki badań prawidłowe.

W każdym zgłoszonym przypadku powiadomiono właściwego powiatowego lekarza weterynarii w Makowie Mazowieckim (zgodnie z § 4 pkt 1 lit. f rozp. Ministra Zdrowia z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie współdziałania między organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Weterynaryjnej (...) w zakresie zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, które mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi lub z ludzi na zwierzęta (Dz.U. z 2022 r. poz. 2260).

2. W zakresie nadzoru higieny lecznictwa:

Na terenie powiatu funkcjonuje jeden szpital powiatowy SPZOZ ZZ w Makowie Mazowieckim objęty nadzorem przez PPIS w Makowie Mazowieckim,

Liczba łóżek: 216

- + (plus) 16 stanowisk dializacyjnych
- + (plus) 4 łóżeczka neonatologiczne
- + (plus) 18 łóżek hotelowych dla matek
- + (plus) 5 łóżek SOR

W skład szpitala powiatowego wchodzi następujące oddziały i poradnie:

1. Oddziały

- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy
- Oddział Rehabilitacyjny
- Oddział Pediatryczny
- Oddział Internistyczno-Nefrologiczny
- Oddział Chorób Wewnętrznych

- Stacja Dializ
- Oddział Chirurgii Ogólnej
- Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej
- Oddział Neonatologiczny
- Oddział Ginekologiczno-Położniczy
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii
- Szpitalny Oddział Ratunkowy
- Ośrodek Rehabilitacji Diennej

2. Poradnie

- Poradnia Chirurgii Ogólnej
- Poradnia Rehabilitacyjna
- Poradnia Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej
- Poradnia Otolaryngologiczna
- Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy
- Poradnia Diabetologiczna
- Poradnia Endokrynologiczna
- Poradnia Ginekologiczno-Położnicza
- Poradnia Kardiologiczna
- Poradnia Neurologiczna
- Poradnia Onkologiczna
- Poradnia Psychologiczna
- Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Poradnia Logopedyczna
- Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia
- Poradnia Chorób Wewnętrznych
- Poradnia Pediatria
- Poradnia Okulistyczna
- Poradnia Nefrologiczna
- Poradnia Dermatologiczna
- Poradnia Medycyna Pracy
- Poradnia Chirurgii Onkologicznej
- Nocna i Świąteczna Pomoc Lekarska i Pielęgniarska

3. Centralna Sterylizacja

4. Diagnostyka i Pracownie:

- Laboratorium Analityczne
- Pracownia Diagnostyki Obrazowej
- Pracownia Tomografia Komputerowa
- Pracownia RTG
- Pracownia USG
- Laboratorium Mikrobiologiczne
- Pracownia Endoskopii
- Pracownia Diagnostyki Patomorfologicznej
- Pracownia Serologii Tranfuzjologicznej

5. Blok Operacyjny

6. Apteka Centralna

7. Dział Higieny

W 2024 r. przeprowadzono kontrolę kompleksową szpitala podczas której stwierdzono naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych w pomieszczeniach Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii oraz Oddziału Pediatrycznego. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wszczęto postępowanie administracyjne, ustalono z Dyrekcją szpitala terminy usunięcia niezgodności.

Podstawową opiekę zdrowotną w powiecie makowskim w roku 2024 świadczyły publiczne zakłady opieki zdrowotnej: Przychodnia Lekarza Rodzinnego w Makowie Mazowieckim z Filią w Szelkowie, Krasińcu, Karniewie i CSK MSWiA Poliklinika w Ciechanowie Filia w Makowie Mazowieckim oraz niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej - 11 podmiotów leczniczych. Na terenie powiatu funkcjonuje 17 gabinetów stomatologicznych.

W publicznych i niepublicznych placówkach służby zdrowia i gabinetach indywidualnej praktyki lekarskiej prowadzony jest nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym. W 2024 r. przeprowadzono 34 kontrole sanitarne.

Podczas kontroli obiektów zwracano uwagę m.in. na:

- stan higieniczno-sanitarny
- prawidłowość prowadzenia procesów sterylizacji i dezynfekcji,
- stosowanie indywidualnych środków ochrony osobistej przez pracowników,
- przestrzeganie procedur higienicznych w tym dotyczących sprzątania,
- postępowania z bielizną i odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania,
- zgłaszalność chorób zakaźnych i zakażeń do PSSE.
- przeprowadzanie kontroli wewnętrznej.

Stan sanitarno-techniczny poprawia się poprzez bieżące remonty i modernizacje.

3. W zakresie szczepień ochronnych:

W zakresie nadzoru nad szczepieniami ochronnymi działalność jest ukierunkowana na prowadzenie czynności kontrolnych ze zwróceniem uwagi na:

- wykonawstwo szczepień ochronnych w oparciu o obowiązujący Program Szczepień Ochronnych.
- przechowywanie i dystrybucję preparatów szczepionkowych oraz nadzór nad,
- przestrzeganiem łańcucha chłodniczego,
- prawidłową gospodarkę preparatami szczepionkowymi.

Na terenie powiatu szczepienia ochronne prowadzi 18 punktów szczepień wyposażonych w odpowiedni sprzęt. W roku 2024 przeprowadzono 14 kontroli w zakresie realizacji szczepień ochronnych według obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych.

We wszystkich placówkach realizujących szczepienia ochronne prowadzone są rejestry pomiaru temperatury prowadzone w wersji pisemnej. W punktach szczepień zamontowane elektroniczne rejestratory pomiaru temperatury w urządzeniu chłodniczym do przechowywania preparatów szczepionkowych (do wglądu wyniki kalibracji i przeglądów technicznych urządzeń służących do pomiaru i rejestracji temperatury). W SPZOZ ZZ w Makowie Mazowieckim na oddziale noworodkowym oraz w punkcie szczepień dla dorosłych brak rejestratora temperatury z funkcją powiadamiania sms, urządzenie chłodnicze wyposażone jest w termometr z czujnikiem, temperatura jest odczytywana i analizowana co 4 godziny przez całą dobę oraz dokumentowana i autoryzowana w formie papierowej przez osobę dyżurną.

Szczepionki do punktów szczepień pobierane są z magazynu szczepionek przy PSSE w Makowie Maz.

W roku 2024 nie odnotowano przypadków przerwania łańcucha chłodniczego.

W roku 2024 nie zgłoszono przypadków Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych.

Na terenie powiatu makowskiego w roku 2024 placówkach wykonujących szczepienia ochronne znajdowało się 7685 kart uodpornienia dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 19 roku życia.

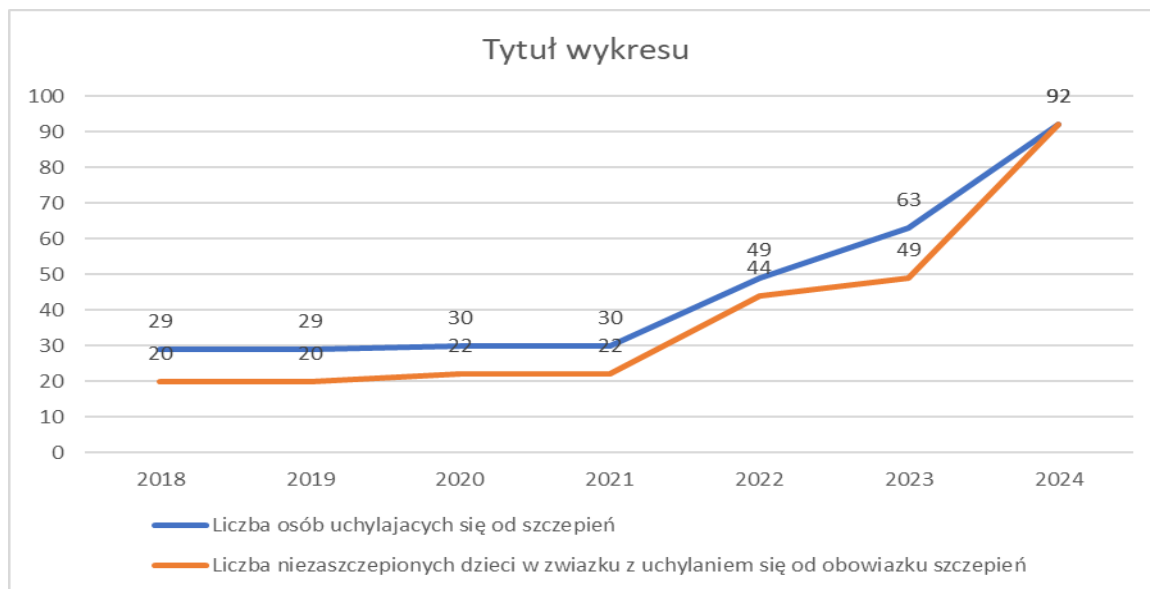
Liczba osób uchylających się od obowiązku szczepień wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim. W roku 2023 – 63 w roku 2024 – 92.

Informacje o osobach uchylających przekazywane są na bieżąco do PPIS.

Do osób uchylających się od szczepień, sprawujących opiekę (rodzice) lub osób będących przedstawicielem ustawowym nad osobą małoletnią, PPIS w Makowie Mazowieckim

wystosował pisma przypominające o ustawowym obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym. W roku 2024 wysłano łącznie 70 takich pism.

Wykres. Osoby uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych w latach 2018-2024.

Źródło: Dane statystyczne PSSE w Makowie Maz.

W ramach Kampanii powiatowej „Zdrowie przede wszystkim- Bezpieczny powiat” realizowanej w roku 2024:

- zorganizowano szkolenia dla pracowników podmiotów leczniczych w zakresie nadzoru nad zachowaniem łańcuch chłodniczego podczas przechowywania i transportu preparatów szczepionkowych;
- przedstawiono prelekcje w zakresie wybranych chorób zakaźnych i ich profilaktyki „Zagrożenia zdrowotne w nadchodzącym sezonie jesienno-zimowym podczas konferencji powiatowej „Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu”
- przedstawiono prelekcje dotyczącą dezynfekcji i sterylizacji podczas szkolenia dla pracowników salonów kosmetycznych i fryzjerskich;
- przeprowadzono pogadankę w Klubie seniora w Krasnosielcu z zakresu szczepień ochronnych;
- aktywny udział w projekcie edukacyjnym „Poznaj grzyby, unikniesz zatrucia”;
- udział w przygotowaniach do etapu powiatowego Festiwalu Piosenki o zdrowiu w Makowie Mazowieckim.

- udział w festynach organizowanych na terenie powiatu – organizacja i obsługa stanowiska promocji zdrowia w celu podniesienia świadomości mieszkańców m.in. w zakresie szczepień ochronnych i zapobieganiu chorobom zakaźnym.

HIGIENA KOMUNALA

JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

Nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest jednym z priorytetowych działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Organy Inspekcji kontrolują przestrzeganie przepisów dotyczących wymagań higienicznych i zdrowotnych w ramach nadzoru nad jakością wody pitnej.

Ustawowy nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na mocy art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 757).

Podstawę oceny jakości wody w 2024 roku stanowiły wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Normy jakości wody określone zostały w załącznikach nr 1 i nr 4 do tego rozporządzenia. Zakres badań obejmował: analizy mikrobiologiczne, badania fizykochemiczne, badania organoleptyczne, ocenę stężeń substancji promieniotwórczych w wodzie.

Zapewnienie konsumentom bezpiecznej wody opierało się zarówno na badaniach prowadzonych przez producentów w ramach kontroli wewnętrznej, jak i na badaniach realizowanych przez Inspekcję Sanitarną w ramach nadzoru.

Kontrola wewnętrzna jakości wody była prowadzona zgodnie z harmonogramem poboru próbek uzgodnionym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Makowie Mazowieckim. Częstotliwość i zakres badań były zgodne z wymaganiami rozporządzenia. Sprawozdania z tych badań były regularnie przekazywane Inspekcji Sanitarnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim weryfikował terminowość przekazywania sprawozdań oraz analizował wyniki badań, określając na ich podstawie przydatność wody do spożycia.

W sytuacji, gdy jakość wody nie spełniała wymagań określonych w rozporządzeniu, Inspektor Sanitarny monitorował realizację harmonogramów działań naprawczych mających na celu przywrócenie odpowiednich parametrów wody.

Każdorazowo, gdy stwierdzono przekroczenia norm jakości, formułowano komunikaty dotyczące jakości wody i zaleceń jej użytkowania. Informacje te były przekazywane władzom samorządowym odpowiedzialnym za zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz udostępniane konsumentom za pośrednictwem strony internetowej PSSE w Makowie Mazowieckim oraz portalu Facebook.

CHARAKTERYSTYKA URZĄDZEŃ ZAOPATRUJĄCYCH LUDNOŚĆ W WODĘ

W 2024 roku nadzorem objęto 25 wodociągów na terenie powiatu makowskiego, w tym 23 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz 2 wodociągi zakładowe. Systemy te dostarczały wodę dla około 43,3 tys. mieszkańców.

Badania realizowano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez właścicieli urządzeń i przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań 118 próbek wody przeznaczonej do spożycia.

W ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z ustalonym i zatwierdzonym harmonogramem przez PPIS w Makowie Mazowieckim, gminy oraz przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne dostarczyły 162 sprawozdania z badań jakości wody.

Woda przeznaczona do spożycia pochodziła z 25 (w tym 2 zakładowych) Stacji Uzdatniania Wody opartych na ujęciach wód podziemnych, w tym:

1. Wodociągi o wydajności <100 m³/dobę

Do tej grupy należało 6 wodociągów: Dzbądz, Guty Duże, Jaciążek, Szelków, Załęże Sędzięta, Chelsty.

2. Wodociągi o wydajności 100–1000 m³/dobę

Do tej grupy należało 16 wodociągów: Maków Mazowiecki (ul. Leśna 38), Różan (ul. Ostrowska 21), Załuzie, Czerwonka, Jankowo, Płoniawy-Bramura, Rzewnie, Węgrzynowo, Krasnosielc, Drażdzewo Małe, Amelin, Karniewo, Łukowo, Sypniewo, Gąsewo i Młynarze.

3. Wodociągi o wydajności 1000–10 000 m³/dobę

W tej grupie znajdował się 1 wodociąg – Maków Mazowiecki (ul. Przemysłowa 6). Na koniec 2024 roku wodociąg ten produkował wodę spełniającą wymagania jakościowe dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

4. Inne podmioty zaopatrujące w wodę (2 wodociągi zakładowe)

Na terenie powiatu makowskiego funkcjonowały 2 inne podmioty produkujące wodę do spożycia, podlegające nadzorowi Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego:

- SPZOZ w Makowie Mazowieckim,

- Ubojnia Agraimpex, Węgrzynowo 179.

Na koniec 2024 roku jakość wody dostarczanej przez te podmioty spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

5. Wodociągi ogółem

Stan sanitarno-techniczny urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę, nadzorowany przez Inspekcję Sanitarną w 2024 roku, odpowiadał wymaganiom. Działania podjęte przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w ramach bieżącego nadzoru przyczyniły się do poprawy stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów.

PRZEKROCZENIA NORM JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA W WODOCIĄGACH ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ – PODSUMOWANIE 2024

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej jakości wody wykryto przekroczenia niektórych parametrów, w tym pojedyncze przypadki zanieczyszczeń mikrobiologicznych w wodzie pobieranej do badań. Kontrole obejmowały parametry monitorowane w ramach grupy „A” i „B”.

W związku z wykrytymi przekroczeniami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim wydał 12 komunikatów dotyczących jakości wody, zarówno w zakresie jej przydatności, jak i braku przydatności do spożycia.

Wszystkie wykryte nieprawidłowości w składzie mikrobiologicznym wody były eliminowane na bieżąco i możliwie jak najszybciej. W okresie, gdy woda nie nadawała się do spożycia, gminy oraz przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne zapewniały mieszkańcom wodę pochodzącą z wodociągów spełniających wymagania jakościowe.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych, takich jak chlorowanie i płukanie urządzeń stacji uzdatniania wody oraz sieci wodociągowej, potwierdzono przywrócenie odpowiednich parametrów jakościowych. Badania laboratoryjne próbek wody wykonały Laboratoria Inspekcji Sanitarnej lub Akredytowane Laboratoria zatwierdzone przez Inspekcję Sanitarną. Wyniki badań przedstawiały się następująco:

GMINA KRASNOSIELC

Wodociąg o produkcji 100-1000 m³/d Krasnosielc

Na podstawie sprawozdania z badań próbek wody z dnia 27.06.2024 r. HKL.9052.1290.2024 (cząstkowe) oraz HKL.9052.1291.2024 (cząstkowe) pobranych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego sporządzonych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Ostrowi Mazowieckiej, 07-300 Ostrów Mazowiecka ul. Wł. Sikorskiego 3, z punktów zgodności: Przychodnia Lekarska ul. Mostowa 11 w Krasnosielcu oraz Przedszkole Samorządowe ul. Plac Kościelny 5A w Krasnosielcu, stwierdzono, że woda nie nadaje się do spożycia przez ludzi ponieważ nie spełnia wymagań określonych w załączniku nr 1A Tabela 1 poz. 1 oraz załączniku nr 1C Tabela 1 poz. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) ze względu na obecność:

bakterii grupy coli - 2 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru - 0),
bakterii Escherichia coli – 2 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru - 0)
w Przychodni Lekarskiej ul. Mostowa 11 w Krasnosielcu;
bakterii grupy coli - 3 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru - 0),
bakterii Escherichia coli – 3 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru - 0)
w Przedszkolu Samorządowym ul. Plac Kościelny 5A w Krasnosielcu

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Maz. dnia 27.06.2024 r. wydał:

- Ocenę jakości wody stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z urządzenia wodociągowego o produkcji 100-1000 m³/d Krasnosielc nr HKN.9027.1.68.2024.GC.**
- Decyzję o braku przydatności wody do spożycia z urządzenia wodociągowego o produkcji 100-1000 m³/d Krasnosielc nr HKN.9027.5.4.2024.AŚO**

Właściciel wodociągu (Gmina Krasnosielc) podjął natychmiastowe działania naprawcze polegające na zamknięciu SUW Krasnosielc i zasileniu sieci wodociągowej w Krasnosielcu ze stacji uzdatniania wody w Drążdżewie Małym. Po przeprowadzeniu dezynfekcji zbiornika i filtrów na stacji uzdatniania wody w Krasnosielcu oraz dezynfekcji i płukaniu instalacji wewnętrznej. Dezynfekcję i płukanie powtórzono z uwagi na utrzymujące się skażenie wody. Sprawozdanie z badań próbki wody pobranej w dniu 22.07.2024 r. nr 143 sporządzone przez Laboratorium Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Zawodzie 70 w Przasnyszu wykazało spełnienie wymagań mikrobiologicznych określone ww. rozporządzeniu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim w dniu 23.07.2024r. wydał: Ocenę jakości wody nr HKN. 9027.1.73.2024.AŚO stwierdzając przydatność wody do spożycia przez ludzi.

MIASTO/GMINA RÓŻAN

Wodociąg o produkcji 100-100 m³/d Różan

Na podstawie sprawozdania z badań wody z dnia 07.05.2024 r. nr 242391/24/WAW/2 (częstkowe) sporządzone przez J. S. HAMILTON POLAND Sp. z o. o. Laboratorium Badawcze ul. Chwaszczyńska 180, 81-571 Gdynia, próbki wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej w zakresie monitoringu grupy „A i B” w SUW Różan – woda po uzdatnieniu, stwierdzono, że woda spełnia warunkowo wymagania określonych w załączniku nr 1C Tabela 1 poz. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) ze względu na obecność bakterii grupy coli - 6 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru – 0).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Maz. dnia 09.05.2024 r. wydał:

- Ocenę jakości wody stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z urządzenia wodociągowego produkcji 100-1000 m³/d Różan nr HKN.9027.1.56.2024.AŚO**
- Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji nakazującej doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) nr HKN.9027.1.57.2024.AŚO.**

Właściciel wodociągu (Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Róźnie ul. Dolna 19) podjął natychmiastowe działania naprawcze polegające na przeprowadzeniu dezynfekcji oraz płukaniu sieci wodociągowej oraz zmianie zasilania sieci wodociągowych dla części mieszkańców miasta Różan i sąsiednich miejscowości ze stacji uzdatniania Dzbądz i Załużie. Pomimo działań naprawczych powtórne badania próbki wody z dnia 10.05.2024 r. nr sprawozdania HKL.9052.844.2024 (częstkowe) wykazały obecność bakterii enterokoków – 1 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru – 0).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim w dniu 10.05.2024r. wydał:

- Ocenę jakości wody nr HKN. 9027.1.41.2024.GC stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi.**

- Decyzję o braku przydatności wody do spożycia z urządzenia wodociągowego o produkcji 100-1000 m³/d Różan nr HKN.9027.5.2.2024.BK

Powtórne badania próbki wody próbki wody pobranej w dniu 10.05.2024 r. w ramach kontroli wewnętrznej nr sprawozdania 266636/24/WAW z dnia 14.05.2024 r. wykazały spełnienie wymagań mikrobiologicznych określone ww. rozporządzeniu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim w dniu 14.05.2024r. wydał: Ocenę jakości wody nr HKN. 9027.1.61.2024.AŚO stwierdzając przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Na podstawie sprawozdania z badań próbek wody z dnia 31.07.2024 r. HKL.9052.1563.2024 (częstkowe) pobranych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie monitoringu grupy „A” sporządzonego przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Ostrowi Mazowieckiej, 07-300 Ostrów Mazowiecka ul. Wł. Sikorskiego 3, z urządzenia wodociągowego SUW Różan – woda uzdatniona stwierdzono, że woda nie spełnia wymagań określonych w załączniku nr 1A Tabela 1 poz. 2 oraz 1C Tabela 1 poz. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) ze względu na obecność bakterii grupy coli - 8 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru – 0) oraz bakterii enterokoków – 4 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru – 0).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Maz. dnia 02.08.2024 r. wydał:

- Ocenę jakości wody nr HKN.9027.1.74.2024.GC stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi.

- Decyzję o braku przydatności wody do spożycia z urządzenia wodociągowego o produkcji 100-1000 m³/d Różan nr HKN.9027.5.5.2024.BK

Powtórne badania próbki wody pobranej w dniu 01.08.2024 r. oraz 02.08.2024 r. nr sprawozdania 470350/24/WAW z dnia 06.08.2024 i 477619/24/WAW z dnia 07.08.2024 r. sporządzonego przez J. S. HAMILTON POLAND Sp. z o. o. Laboratorium Badawcze ul. Chwaszczyńska 180, 81-571 Gdynia (wpłynęło do PPIS 07.08.2024 r.) wykazały spełnienie wymagań mikrobiologicznych określone ww. rozporządzeniu. **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim w dniu 07.08.2024 r. wydał: Ocenę jakości wody nr HKN. 9027.1.76.2024.GC stwierdzając przydatność wody do spożycia przez ludzi.**

Wodociąg o produkcji <100 m³/d Załęże Sędzięta

Na podstawie sprawozdania z badań wody nr 242406/24/WAW z dnia 30.04.2024 r. sporządzonego przez J. S. HAMILTON POLAND Sp. z o. o. Laboratorium Badawcze ul. Chwaszczyńska 180, 81-571 Gdynia (wpłynęło do PPIS w Makowie Maz. 07.08.2024 r.) z punktu zgodności: wodociągowej instalacji wewnętrznej Świetlicy wiejskiej Załęże Wielkie 19 wykonanego w ramach kontroli wewnętrznej sprawowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie parametrów monitoringu grupy „A” twierdzono, że woda nie spełnia wymagań określonych w załączniku nr 1C Tabela 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) ze względu na przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii grupy coli: wynik badania 26 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru – 0). **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Maz. dnia 06.05.2024 r. wydał:**

- **Ocenę jakości wody nr HKN.9027.1.53.2024.BK stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi.**
- **Decyzję o braku przydatności wody do spożycia z instalacji wewnętrznej Świetlicy wiejskiej Załęże Wielkie 19 nr HKN.9027.5.1.2024.BK**

Właściciel wodociągu (Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Róźnie ul. Dolna 19) podjął natychmiastowe działania naprawcze w zakresie przeprowadzenia dezynfekcji stacji uzdatniania wody Załęże Sędzięta oraz wewnętrznej instalacji Świetlicy wiejskiej Załęże Wielkie 19.

W dniu 09.05.2024 r. do PPIS w Makowie Maz. wpłynęło sprawozdanie nr 242395/WAW/2 z dnia 07.05.2024 r. sporządzonego przez J. S. HAMILTON POLAND Sp. z o. o. Laboratorium Badawcze ul. Chwaszczyńska 180, 81-571 Gdynia w ramach kontroli wewnętrznej sprawowanej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie monitoringu grupy „A i B” próbki wody pobranej w SUW-Załęże Sędzięta. W wodzie stwierdzono obecność bakterii grupy coli: wynik badania 8 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru – 0).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim w dniu 09.05.2024r. wydał:

- **Ocenę jakości wody stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z urządzenia wodociągowego produkcji <100 m³/d Załęże Sędzięta nr HKN.9027.1.55.2024.GC**
- **Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji nakazującej doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w**

rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) nr HKN.9027.1.58.2024.GC.

Właściciel wodociągu (Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Róźnie ul. Dolna 19) po wykonaniu działań naprawczych przekazał do PPIS w Makowie Maz. w dniu 15.05.2024 r. sprawozdania próbek wody: nr 266638/24/WAW z dnia 14.05.2024 r. – punkt poboru: SUW Załęże Sędzięta; nr 266639/24/WAW z dnia 15.05.2024 – punkt poboru: Świetlica wiejska Załęże Wielkie 19 wykazały, że woda spełnienia wymagania rozporządzenia o jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim w dniu 16.05.2024 r. wydał: Oceny jakości wody: nr HKN.9027.1.62.2024.GC nr HKN.9027.1.63.2024.GC stwierdzając przydatność wody do spożycia przez ludzi

GMINA SYPNIEWO

Wodociąg o produkcji 100-1000 m³/d Sypniewo

Na podstawie sprawozdania z badań wody nr SB/73352/06/2024 z dnia 24.06.2024 r. sporządzonego przez SGS Polska Sp. z o. o. ul. Cieszyńska 52A, 43-200 Pszczyna próbki wody pobranej w dniu 14.05.2024 r. w ramach kontroli wewnętrznej w zakresie monitoringu grupy „A i B” w SUW Sypniewo – wyjście na sieć stwierdzono, że woda spełnia warunkowo wymagania określone w załączniku nr 1C Tabela 1 poz. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) ze względu na obecność bakterii grupy coli - 5 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru – 0).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Maz. dnia 24.06.2024 r. wydał:

- **Ocenę jakości wody stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z urządzenia wodociągowego produkcji 100-1000 m³/d Sypniewo nr HKN.9027.1.66.2024.AŚO**
- **Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji nakazującej doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) nr HKN.9027.1.67.2024.AŚO.**

Właściciel wodociągu (Gmina Sypniewo) podjął natychmiastowe działania naprawcze polegające na przeprowadzeniu dezynfekcji oraz płukaniu sieci wodociągowej oraz zmianie zasilania sieci wodociągowych ze stacji uzdatniania Gąsewo. Powtórne badania wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej z dnia 28.06.2024 r. nr sprawozdania 383899/24/WAW/1 wykazały spełnienie wymagań mikrobiologicznych określone ww. rozporządzeniu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim w dniu 28.06.2024 r. wydał: Ocenę jakości wody nr HKN. 9027.1.70.2024.AŚO stwierdzając przydatność wody do spożycia przez ludzi.

GMINA SZELKÓW

Wodociąg o produkcji <100 m³/d Szelków

Na podstawie sprawozdania z badań próbek wody nr HKL.9052.1955.2024 (częstkowe) z dnia 13.09.2024 r. pobranych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego sporządzonych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Ostrowi Mazowieckiej, 07-300 Ostrów Mazowiecka ul. Wł. Sikorskiego 3, z punktu zgodności: Publiczna Szkoła Podstawowa w Szelkowie, stwierdzono, że woda nie nadaje się do spożycia przez ludzi ponieważ nie spełnia wymagań określonych w załączniku nr 1A Tabela 1 poz. 2 oraz załączniku nr 1C Tabela 1 poz. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) ze względu na obecność:

bakterii grupy coli - 2 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru - 0),
liczba enterokoków - 2 jtk/100 ml (najwyższa dopuszczalna wartość dla tego parametru - 0)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Maz. dnia 27.06.2024 r. wydał:

- Ocenę jakości wody stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z urządzenia wodociągowego o produkcji <100 m³/d Szelków nr HKN.9027.1.89.2024.BK.**
- Decyzję o braku przydatności wody do spożycia z urządzenia wodociągowego o produkcji <100 m³/d Szelków nr HKN.9027.5.7.2024.BK.**

Zarządca wodociągu (Miejskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Makowie Mazowieckim) podjął natychmiastowe działania naprawcze polegające na zamknięciu SUW Szelków i zasileniu sieci wodociągowej ze stacji uzdatniania wody Leśna 38. Następnie przeprowadzono dezynfekcję i intensywne płukanie stacji uzdatniania wody Szelkowie. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych w dniu 24.09.2024 r. przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne przedłożyło do PPIS w Makowie Mazowieckim sprawozdania z badań wody nr 573916/24/WAW z dnia 20.09.2024 pobranej w SUW w Szelkowie i z badań wody nr 575642/24/WAW z dnia 24.09.2024 r. - punktu zgodności: Publiczna Szkoła Podstawowa w Szelkowie sporządzone przez J. S. HAMILTON POLAND Sp. z o. o. Laboratorium Badawcze ul. Chwaszczyńska 180, 81-571 Gdynia wykazało spełnienie wymagań mikrobiologicznych określone ww. rozporządzeniu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim w dniu 25.09.2024 r. wydał: Ocenę jakości wody nr HKN. 9027.1.102.2024.BK stwierdzając przydatność wody do spożycia przez ludzi.

OCENA JAKOŚCI WODY W KĄPIELISKACH/MIEJSCACH OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI OPARTYCH NA WODACH POWIERZCHNIOWYCH

Na terenie działania PSSE objęto nadzorem kąpielisko „Zalew Miejski” w Makowie Mazowieckim. W dniu 12.06.2024 r. pobrano próbkę wody w ramach kontroli urzędowej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim wydał w dniu 17.06.2024 r. bieżącą ocenę, stwierdzającą przydatność wody do kąpielii, na podstawie § 4 ust. 1 pkt 1a rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii (Dz. U. z 2019 r., poz. 255).

Właściciel kąpieliska trzykrotnie w trakcie sezonu kąpielowego zlecał badanie jakości wody. Sprawozdania z badań pobranych próbek wykazały, że woda spełniała wymagania mikrobiologiczne oraz inne kryteria podczas wizualnej oceny jej jakości. **Dokonano również oceny sezonowej jakości wody, porównując wyniki z rokiem 2023 – jakość wody według klasyfikacji zmieniła się z „dobrej” na „doskonałą”.**

Miejsce wykorzystywane do kąpielii było oznakowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii (Dz. U. z 2018 r., poz. 2476). Aktualne informacje na temat kąpieliska, w tym wyniki badań próbek wody, były na bieżąco zamieszczane w ogólnopolskim Serwisie Kąpieliskowym.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Szpitale, zakłady opiekuńczo - lecznicze i zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze.

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej – Zespół Zakładów, ul. Wincentego Witosa 2 w Makowie Mazowieckim przeprowadzono kompleksową kontrolę sanitarną w dniach 18.11.2024 r., 19.11.2024 r. oraz 21.11.2024 r. w zakresie postępowania z bielizną szpitalną, odpadami, postępowania ze zwłokami oraz zaopatrzenia w wodę

Sporządzono protokół kontroli nr HKN.23.65.2024 w dniu 21.11.2024 r. – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla Szpitala w Makowie Mazowieckim jest własny wodociąg zakładowy. Obiekt posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód z własnego ujęcia. Rolę rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę pełnił wodociąg publiczny przy ul. Przemysłowej 6 w Makowie Mazowieckim.

Podczas wewnętrznej kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przeprowadzanej przez SPZOZ w Makowie Mazowieckim stwierdzono obecność pojedynczych bakterii grupy coli w okresie od 19.11.2024 r. do 27.11.2024 r. W związku z przekroczeniem PPIS w Makowie Maz. wszczął postępowanie administracyjne. W instalacji wodnej szpitala przeprowadzono działania naprawcze: dezynfekcję i płukanie sieci wewnętrznej, w tym czasie szpital korzystał z rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę – wodociągu publicznego przy ul. Przemysłowej 6 w Makowie Maz.

W 2024r. w ramach dochodzenia epidemiologicznego pobrano próbki wody ciepłej z oddziału dializ, badania wykazały, że woda ciepła spełniała wymagania mikrobiologiczne, oznaczeń dokonano w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.*

Jakość badanej wody na koniec roku 2024r. spełniała obowiązujące wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, szpital podejmował na bieżąco działania kontrolne i zabezpieczające.

2. Domy pomocy społecznej oraz inne placówki zapewniające całodobową opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w podeszłym wieku oraz przewlekle chorymi.

W 2024 roku objęto nadzorem sanitarnym wszystkie 3 placówki na terenie powiatu makowskiego zarejestrowane przez Wojewodę Mazowieckiego, w tym 2 prowadzone na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, które zapewniają całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku.

Dom Pomoc Społecznej w Makowie Mazowieckim – kontrola kompleksowa nie wykazała nieprawidłowości.

Prywatny „Dom Seniora Zawady Dworskie”, gmina Płoniawy-Bramura – kontrola kompleksowa nie wykazała nieprawidłowości.

W jednym z Prywatnych Domów Opieki - w 2024 roku przeprowadzono trzy kontrole:

1. Kontrola interwencyjna, dotyczyła nie zachowania zasad higieny świadczonych usług oraz stanu sanitarno-porządkowego. Przeprowadzona kontrola 29.05.2024 r. nie potwierdziła stawianych zarzutów interwencji, natomiast wykazała nieprawidłowości

sanitarno-techniczne. PPIS w dniu 27.06.2024 r. wydał decyzję HKN.9027.5.3.2024.GC nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości sanitarno-technicznych.

2. Kontrola sprawdzająca wykonanie obowiązków wynikających z decyzji HKN.9027.5.3.2024.GC z dnia 27.06.2024 r.
3. Kontrola kompleksowa zgodnie z harmonogramem kontroli na 2024 rok, przeprowadzona w dniu 13.09.2024 r. – nie wykazała nieprawidłowości.

4. Zakłady pogrzebowe

W 2024 roku przeprowadzono kontrolę w 4 zakładach pogrzebowych oraz skontrolowano 13 środków transportu przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Celem kontroli było sprawdzenie zgodności z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa, higieny oraz warunków sanitarnych, a także zapewnienia odpowiednich standardów podczas transportu zwłok i przechowywania ciał.

Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, zarówno w zakresie funkcjonowania zakładów pogrzebowych, jak i stanu technicznego pojazdów przeznaczonych do transportu zwłok. Wszystkie środki transportu spełniały wymagania sanitarno-epidemiologiczne oraz techniczne.

W związku ze składanymi wnioskami w 2024 roku wydano 6 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok. Nadzorowano 74 wywozy zwłok za granicę oraz przeprowadzono 10 ekshumacji. Wszystkie działania były przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniając odpowiednie warunki sanitarno-higieniczne oraz poszanowanie godności osób zmarłych.

8. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

W ramach działań nadzoru sanitarnego przeprowadzono 53 kontrole w obiektach branży beauty, w tym: 20 w zakładach fryzjerskich, 25 w zakładach kosmetycznych, 3 w placówkach odnowy biologicznej, 3 w studiach tatuażu oraz 3 w zakładach oferujących więcej niż jedną usługę z tej branży.

W jednym z kontrolowanych zakładów kosmetycznych stwierdzono nieprawidłowości związane z brakiem higieny podczas świadczenia usług. Na kontrolowanego nałożono mandat karny w wysokości 300 zł. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli.

W jednym przypadku podjęto działania w związku z interwencją otrzymaną w dniu 05.01.2024r. dotyczącą nieprzestrzegania warunków sanitarnych przy świadczeniu usług kosmetycznym. W wyniku podjętych działań ustalono, że interwencja jest niezasadna.

W zakładach, w których wykonywano zabiegi naruszające ciągłość tkanek ludzkich, szczególną uwagę poświęcano właściwemu postępowaniu z narzędziami i sprzętem wykorzystywanymi przy świadczeniu tych usług, a także prawidłowemu zarządzaniu odpadami niebezpiecznymi. Priorytetem była profesjonalna higiena oraz skuteczna dezynfekcja, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zapobiegania zakażeniom w gabinetach kosmetologicznych i innych placówkach branży beauty.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

W 2024 roku pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej brali udział w stoiskach profilaktycznych organizowanych przez PSSE w Makowie Mazowieckim oraz przeprowadzili cztery szkolenia w ramach powiatowej kampanii „Zdrowie przede wszystkim – bezpieczny powiat” na następujące tematy:

- **Bezpieczeństwo zdrowotne wody** – omówienie zasad monitorowania jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz wody wykorzystywanej w obiektach użyteczności publicznej. Podkreślono znaczenie przestrzegania norm sanitarnych, metod uzdatniania i dezynfekcji wody przeznaczonej do spożycia, a także ryzyko związane z występowaniem skażeń mikrobiologicznych, w tym bakterii Legionella, szczególnie w wodzie ciepłej. **Wprowadzenie w zagadnienie kontroli jakości wody w systemach dystrybucji** – omówienie roli monitorowania jakości wody w sieci wodociągowej, w tym w systemach dostarczających wodę do obiektów użyteczności publicznej. Omówiono zagrożenia wynikające z obecności patogenów oraz sposoby minimalizowania ryzyka zakażeń. Bezpieczeństwo zdrowotne wody – procedury zapobiegania skażeniom wody w instalacjach ciepłej i zimnej wody użytkowej.
- **Standardy higieny i bezpieczeństwa w usługach kosmetycznych** – Podczas szkolenia omówiono kluczowe kwestie związane z dezynfekcją i sterylizacją narzędzi w usługach kosmetycznych, fryzjerskich oraz w zakresie odnowy biologicznej, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji, w których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. Przedstawiono procedury, które powinny być stosowane w takich przypadkach, aby zminimalizować ryzyko zakażeń. Podkreślono, że narzędzia, które mają bezpośredni

kontakt z uszkodzoną skórą, powinny być poddawane sterylizacji (np. przy użyciu autoklawu), aby eliminować wszelkie mikroorganizmy, w tym bakterie i wirusy, które mogą powodować infekcje.

PODSUMOWANIE

W 2024 roku, w ramach nadzoru Higieny Komunalnej, zrealizowano następujące działania:

- **Łączna liczba przeprowadzonych kontroli: 203**
- **Liczba pobranych próbek wody do badań: 242, W tym:**
 - 118 próbek wody w ramach nadzoru
 - 124 próbki wody na zlecenie
- **Liczba wydanych ocen jakości wody: 158**
- **Liczba wydanych komunikatów dotyczących jakości wody: 12**
- **Liczba wydanych decyzji: 106, w tym:**
 - 10 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-higienicznego
 - 1 decyzja zatwierdzająca laboratorium prywatne/zewnętrzne
 - 9 decyzji finansowych
 - 2 decyzje o umorzeniu postępowania administracyjnego
 - 84 decyzje o charakterze różnym (w tym 10 decyzji dotyczących ekshumacji oraz 74 decyzje na wywóz zwłok/szczątków ludzkich za granicę)
- **Liczba postanowień dotyczących przywozu zwłok/szczątków ludzkich z zagranicy: 6**
- **Liczba nałożonych mandatów karnych: 1, wysokość mandatu: 300,00 zł**
- **Liczba interwencji zgłoszonych do Nadzoru Higieny Komunalnej: 6**

Do PSSE w Makowie Maz. wpłynęło 6 wniosków o interwencję – w każdym z tych przypadków Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Maz. przeprowadził odpowiednie działania, adekwatne do stwierdzonej sytuacji. Wnioski o interwencje, których sprawy nie należały do kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazywano do właściwego organu.

Działania realizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Makowie Mazowieckim w 2024 roku, w ramach nadzoru sanitarnego, miały istotny wpływ na poprawę stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów oraz podniesienie jakości świadczonych usług.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

W roku 2024 ewidencją objęto **39** stałych placówek nauczania i wychowania oraz **1** placówkę wypoczynku zimowego i **1** placówkę wypoczynku letniego. W ramach nadzoru przeprowadzoną: **56** kontroli, w tym **1** kontrolę zimowego wypoczynku, **1** kontrole letniego wypoczynku oraz **1** kontrolę interwencyjną.

Kontrolę interwencyjną przeprowadzono w związku z otrzymaniem anonimowego listu, z którego wynikało, że w jednym z przedszkoli wchodzących w skład zespołu brakowało ręczników papierowych. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że przedmiot interwencji był bezzasadny.

W trakcie działań kontrolnych dokonano:

Badania obciążenia ciężarem tornistrów:

- liczba badań = **20** (liczba oddziałów klasowych, w których przeprowadzono ważenie plecaków szkolnych)
- liczba oznaczeń = **756** (liczba zważonych uczniów + liczba zważonych tornistrów)

Pomiary temperatury pomieszczeń, w sezonie grzewczym:

- liczba badań = **5** (liczba placówek, w których dokonano pomiaru temperatury podczas kontroli sanitarnych)
- liczba oznaczeń = **19** (liczba pomieszczeń, w których dokonano pomiaru temperatury)

Wykonane badania ogółem: **25**

Wykonane oznaczenia fizyczne: **775**

Higiena Dzieci i Młodzieży prowadzi bieżący nadzór sanitarny nad warunkami sanitarno-higienicznymi w placówkach nauczania i wychowania oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, a w szczególności nad:

- wymaganiami w stosunku do pomieszczeń i sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych,
- dostosowaniem mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu dzieci i młodzieży,
- oceną rozkładów zajęć lekcyjnych,
- zapewnieniu uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych,
- sytuacją posiadania przez szkoły gabinetów profilaktyki zdrowotnej.

W trakcie kontroli szczególną uwagę zwracano na zapewnione w placówkach warunki do utrzymania higieny osobistej tj. informacje o zasadach prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk, zapewnienia w sanitariatach uczniów dostępu do: bieżącej ciepłej wody, mydła w dozownikach, ręczników jednorazowych, papieru toaletowego, zapewnienia właściwego stanu technicznego oraz sanitarno-higienicznego pomieszczeń i armatury sanitarnej oraz zapewnieniu uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

Analiza warunków sanitarno-higienicznych:

1) warunki techniczne i porządkowe

- budynków o złym stanie technicznym – **stwierdzono uchybienia w 2 placówkach** (szkoła podstawowa, placówka całodobowa) **w zakresie złego stanu sanitarno-higienicznego sal zajęć, ciągów komunikacyjnych i w toalet.**

W wyniku kontroli wydano **2 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego** (Szkoła Podstawowa, Placówka całodobowa). W przypadku placówki całodobowej zakończono postępowanie administracyjne w 2024r. , w związku z wykonaniem we wskazanym terminie nałożonych obowiązków. W przypadku szkoły podstawowej wykonano zalecenia z decyzji we wskazanym terminie ustalonym w 2024r. drugi nałożony obowiązek w terminie uzgodnionym (wskazany termin: 31.08.2025r.), został wskazany w decyzji do realizacji w 2025r.

- budynków o złym stanie porządkowym - **nie stwierdzono**

2) warunki do utrzymania higieny

- wszystkie placówki posiadają urządzenia sanitarne w pomieszczeniach,
- zapewniono właściwy dostęp do umywalek z ciepłą wodą oraz środków higieny osobistej.

W 2024r. remontami objęto **16** placówek w tym: **1** żłobek, **2** przedszkola, **7** szkół podstawowych, **5** zespołów szkół, **1** placówkę wychowania pozaszkolnego, **1** placówkę całodobową.

W porównaniu do roku ubiegłego liczba placówek z podłączeniem do sieci kanalizacyjnej centralnej nie zmieniła się – wynosi **19**, nie zmieniła się również liczba placówek z brakiem podłączenia do sieci kanalizacyjnej – **20** w dalszym ciągu **10** placówek posiada zbiornik bezodpływowy (szambo) i **10** placówek posiada własną oczyszczalnię ekologiczną.

Analiza w zakresie higienizacji procesów nauczania:

Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych

- W trakcie kontroli uzyskano informacje od dyrektorów placówek na temat dostosowania mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków: w 8 przedszkolach, w 33 oddziałach dla 517 stanowisk; w 15 szkołach podstawowych, w 116 oddziałach dla 1507 stanowisk; w zespołach: 4 przedszkola w 18 oddziałach dla 290 stanowisk, w szkołach podstawowych w 30 oddziałach dla 498 stanowisk.

-Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Pomiar temperatury pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia

Dokonano pomiaru temperatury w:

- 2 szkołach podstawowych (8 oddziałów);
- 2 przedszkolach (6 oddziałów);
- 1 SOSzWych. (5 oddziałów).

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

- Ocenie poddano: 15 szkół podstawowych w 53 oddziałach, w 1 LO w 2 oddziałach, w 1 szkołę branżową w 4 oddziałach, 7 zespołów szkół w 13 oddziałach.

- Nieprawidłowych nie stwierdzono.

Miejsce na podręczniki i przybory szkolne

- We wszystkich szkołach podstawowych zapewniono uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami sanitarno-higienicznymi w placówkach nauczania i wychowania dział Higieny Dzieci i Młodzieży dokonał oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w dwóch szkołach z terenu powiatu makowskiego:

- Szkole Podstawowej nr 2 w Makowie Mazowieckim;
- Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Karniewie.

Poddano badaniu łącznie 20 oddziałów, w tym 378 uczniów z klas IV-VIII.

- waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia – 218 uczniów,

- waga tornistra szkolnego w zakresie 10-15% masy ciała ucznia – 118 uczniów,

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych					
Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia	waga tornistra szkolnego w zakresie 10-15% masy ciała ucznia	waga tornistra szkolnego >15% masy ciała ucznia
Szkoła Podstawowa nr 2 w Makowie Maz.	10	200	123	58	19
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Karniewie	10	178	95	60	23
SUMA	23	378	218	118	42

- waga tornistra szkolnego > 15% masy ciała ucznia – 42 uczniów.

- Do obu placówek zostały wysłane wystąpienia pokontrolne z wynikami kontroli.
- Każda ze szkół przesłała informację o podjętych działaniach naprawczych.

Informowano placówki i społeczeństwo, iż zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka nie powinna przekraczać 10-15 % masy ciała ucznia. Zbyt ciężki plecak może powodować niekorzystne, bolesne napięcia w mięśniach i stawach, oraz bóle bioder i kolan. Nadmierne obciążenie źle wpływa również na ramiona, które są nieprzystosowane do noszenia ciężarów.

Sytuacja w zakresie żywienia zbiorowego oraz dożywiania dzieci i młodzieży w zakładach oświatowo- wychowawczych.

a) rodzaj form prowadzonego dożywiania w szkołach oraz powszechności korzystania z tych posiłków przez dzieci i młodzież:

- z pełnych obiadów skorzystało 1387 uczniów, z posiłków jednodaniowych skorzystało 1179 uczniów; co stanowi 46 % dożywianych.

- z posiłków dofinansowanych korzysta 601 uczniów.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

Przeprowadzono 1 kontrolę wypoczynku zimowego i 1 kontrolę wypoczynku letniego. Pod względem sanitarnym placówki wypoczynku były dobrze przygotowane. Ogółem z wypoczynku skorzystało: 17 dzieci – wypoczynek zimowy i 16 dzieci – wypoczynek letni.

Edukacja zdrowotna w środowisku szkolnym.

Pracownik Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadził prelekcję (pogadankę) na temat pedikulozy (wszawicy) w Szkole Podstawowej w Drażdżewie, Szkole Podstawowej i Przedszkolu Samorządowym w Starym Szelkowie. Przygotowano także ulotki na w/w temat.

- Pracownik Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadził prelekcję (pogadankę) na temat Programu szczepień HPV: w Szkole Podstawowej w Krasieńcu i Szkole Podstawowej w Amelinie (dla uczniów), w Szkole Podstawowej nr 2 w Makowie Mazowieckim (dla rodziców).

- Konferencja: *Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu*. W konferencji uczestniczyli: przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Makowie Mazowieckim, Komendant Powiatowej Policji w Makowie Mazowieckim, Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Makowie Mazowieckim, przedstawiciel SP ZOZ ZZ w Makowie Mazowieckim, przedstawiciele 6 gmin, 2 radnych powiatu makowskiego, przedstawiciel Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Makowie Mazowieckim, przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim, przedstawiciel Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Makowie Mazowieckim, przedstawiciele 3 zespołów szkół, 2 przedstawiciele przedszkoli, przedstawiciele 11 szkół podstawowych z terenu powiatu oraz PPIS w Płocku, PPIS w Żurominie, pracownicy PSSE w Przasnyszu. Udział pracownika HDiM podlegał na przygotowaniu prezentacji i wygłoszeniu prelekcji nt. *Bezpieczeństwo w placówkach nauczania i wychowania -wymagania sanitarne*.

Podsumowanie i wnioski:

Dla utrzymania odpowiednich warunków pobytu, ale także poprawy stanu sanitarno-technicznego w placówkach należy dążyć do:

- zapewnienia ciepłych posiłków dla wszystkich uczniów we wszystkich placówkach,
- zapewnienia odpowiedniej infrastruktury na prowadzenie zajęć wychowania fizycznego (sale gimnastyczne z zapleczem sanitarnym i odpowiednim sprzętem sportowym oraz boiska szkolne),
- zapewnienia odpowiedniego sprzętu i wyposażenia posiadającego odpowiednie atesty lub certyfikaty,

- zapewnienia dobrego stanu technicznego oraz sanitarno-higienicznego pomieszczeń sanitarnych wraz z wyposażeniem,
- zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych,
- posiadania przez szkoły gabinetów profilaktyki zdrowotnej,
- poprawy sytuacji w zakresie zapewnienia opieki stomatologicznej uczniom wszystkich szkół.

Oceniając ogólną sytuację stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego w placówkach opieki, nauczania i wychowania oraz wypoczynku na terenie powiatu makowskiego stwierdzono, iż jest ona na dobrym poziomie. Przeprowadzane remonty, wykonywane na bieżąco prace konserwatorskie w nadzorowanych placówkach znacząco przyczyniają się do podniesienia jakości warunków nauki i wypoczynku.

HIGIENA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

W 2024 roku przeprowadzono ogółem 218 kontroli i rekontroli (w 2023 r. – 191), skontrolowano 166 obiektów (w 2023 r. - 147) z **911** znajdujących się w ewidencji (w 2023 r. w ewidencji było 896). Zgodnie z harmonogramem nadzoru przeprowadzono 91 kontroli kompleksowych (w 2023 r. - 72). Nie zrealizowano 4 kontroli kompleksowych. Poza tym przeprowadzono: 19 kontroli sprawdzających, 15 kontroli interwencyjnych, 51 kontroli tematycznych, 42 kontrole w/z wnioskiem o zatwierdzenie zakładu.

Łącznie w 2024 r. w harmonogramie zaplanowano 90 kontroli kompleksowych. Nie przeprowadzono 4 kontroli kompleksowych ze względu na zamknięcie zakładów w czasie kontroli i brak możliwości wejścia do obiektu (4 obiekty).

Kontrole tematyczne/interwencyjne przeprowadzano:

- w związku z ASF;
- w związku z powiadomieniami w systemie RASFF,
- w związku z wypoczynkiem letnim dzieci i młodzieży,
- w związku z poborem prób do badań laboratoryjnych,
- w związku z interwencjami złożonymi przez konsumentów,

- w związku z informacjami przekazywanymi do PWIS w Warszawie,
- w związku z informacją właścicieli zakładów o usunięciu bieżących uchybień,
- na wniosek Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej Wojskowej Inspekcji Sanitarnej o współudział w kontroli sanitarno-weterynaryjnej hurtowni mrozonek.

Wydano 18 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno – technicznego, 4 decyzje przedłużające termin wykonania zaleceń. W ramach czynności związanych z prowadzeniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru wydano 63 decyzje finansowe obciążające opłatą.

W 2024 r. roku wydano 39 decyzji zatwierdzających, 29 decyzji o wykreśleniu z rejestru zakładów, 3 decyzje wygaszające, 3 decyzje zmieniające, wydano 33 zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegający urzędowej kontroli żywności prowadzonego przez PPIS w Makowie Maz. oraz 90 zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku z wydaniem decyzji nakazującej i finansowej.

Podczas kontroli obiektów z zakresu żywności i żywienia sklasyfikowano 86 obiektów, z czego zakwalifikowano na podstawie arkusza oceny zakładu do kategorii niskiego ryzyka 9 obiektów, do kategorii średniego ryzyka 66 obiektów, do kategorii wysokiego ryzyka 11 obiektów.

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego nad obiektami nałożono **11** grzywien w drodze mandatu o łącznej wartości 2100 zł. Wymienione mandaty karne nakładano głównie za nie dopełnienie obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego obiektów, zwłaszcza w zakresie utrzymania czystości podczas prowadzonej działalności gospodarczej, a także brak wprowadzenia zasad oraz dokumentacji potwierdzającej wdrożenie zasad GHP/GMP oraz systemu HACCP. Tego rodzaju sankcje karne stosowano w następujących typach obiektów:

- sklepy spożywcze – 3 mandaty na kwotę 600 zł,
- zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego – 3 mandaty na kwotę 600 zł,
- zakłady żywienia zbiorowego zamknięte – 1 mandat na kwotę 200 zł,
- zakłady gastronomiczne – 1 mandat na kwotę 200 zł,
- obiekty ruchome i tymczasowe – 2 mandaty na kwotę 400 zł,
- inne zakłady obrotu (punkty sprzedaży artykułów spożywczych) – 1 mandat na kwotę 100 zł.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w obiektach produkcji i obrotu żywnością:

- nieprawidłowy stan techniczny ścian (ubytki tynku) i sufitów (zawilgocenia, odpryski farby) w części produkcyjnej zakładu;
- niewłaściwa ochrona przed zanieczyszczeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi;
- brak dokumentacji potwierdzającej pochodzenie artykułów spożywczych przeznaczonych do sprzedaży;
- niewłaściwe przechowywanie i usuwanie odpadów;
- nieprawidłowe magazynowanie żywności;
- niewłaściwa segregacja żywności;
- nieprawidłowa sprzedaż produktów nieopakowanych, w tym artykułów piekarniczych, które były narażone na zanieczyszczenie;
- nie zachowanie czystości pomieszczeń i sprzętu;
- brak właściwego oznakowania artykułów przeznaczonych do sprzedaży;
- nie zachowana funkcjonalność pomieszczeń, wykorzystywanie ich niezgodnie z przeznaczeniem;
- składowanie surowców nietrwałych mikrobiologicznie poza urządzeniem chłodniczym;
- niewłaściwy stan techniczny wyposażenia i sprzętu w zakładzie;
- artykuły spożywcze po terminie przydatności;
- nieprawidłowo wydzielone miejsce na składowanie środków dezynfekcyjnych;
- brak zapisów dot. realizacji procedur GHP/GMP, HACCP;
- nieprawidłowe składowanie opakowań jednorazowych;
- brak właściwej odzieży ochronnej;
- niewłaściwy sposób zabezpieczania przed szkodnikami;
- brak właściwej, prawidłowo urządzonej przestrzeni roboczej;
- zbędne przedmioty w pomieszczeniu produkcyjnym.

W 2024 r. pobrano łącznie do badań laboratoryjnych 130 prób, w tym 127 prób żywności (w tym 1 próba została zakwestionowana) oraz 3 próby przedmiotów do kontaktu z żywnością. Dokonano oceny znakowania artykułów spożywczych (76 oznaczeń fizycznych), nie kwestionowano oznakowania, zlecono badanie 3 prób artykułów spożywczych do laboratorium zewnętrznego PZH – 3 oznaczenia chemiczne, próby nie były kwestionowane.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Makowie Maz./PSSE wpłynęło 5 interwencji od klientów dot.:

- niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w obiektach obrotu żywnością,
- niewłaściwej jakości zdrowotnej artykułów spożywczych w obiektach obrotu żywnością,
- niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w obiekcie żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w obiekcie żywienia zbiorowego typu otwartego.

Mając na względzie bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców powiatu makowskiego po przyjęciu interwencji niezwłocznie przeprowadzano kontrole sanitarne we wskazanych obiektach.

W przypadku potwierdzenia zasadności interwencji karano osoby odpowiedzialne mandatami karnymi oraz egzekwowano usunięcie stwierdzonych uchybień.

W związku z interwencjami przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych obiektów, nałożono 3 mandaty na kwotę 500 zł, 2 interwencje uznano za niezasadne.

Oceniając stan sanitarny powiatu makowskiego w obszarze higieny żywności i żywienia w roku 2024 r. można stwierdzić, że pozostał on na tym samym poziomie. Ocenione zgodnie z arkuszem zakłady sklasyfikowano jako obiekty o niskim, średnim i wysokim ryzyku. Obiekty o wysokim ryzyku zostały tak sklasyfikowane ze względu na profil działalności zakładów. Obiekty sklasyfikowane w ramach wysokiego ryzyka nie otrzymały 70% punktów liczby maksymalnej.

Wiele obiektów znajdujących się pod nadzorem PPIS w Makowie Maz., to zakłady małe (często nawet jednoosobowe), których właściciele starają się powoli realizować zasady dotyczące dobrej praktyki higienicznej i dobrej praktyki produkcyjnej. W ramach wdrażania GHP wprowadzili rejestry zabiegów higienicznych w obiektach a GMP realizują poprzez kontrolę temperatury, kontrolę dostaw oraz kontrolę warunków przechowywania artykułów spożywczych bądź opracowywanie schematów technologicznych ujmujących ruch produktów i odpadów w zakładach. Większe zakłady natomiast mają opracowaną i wdrożoną stałą procedurę opartą na zasadach HACCP.

Ponadto prowadzona jest także współpraca z innymi sekcjami w ramach organu, poprzez prowadzenie wspólnych kontroli między innymi z Sekcją Nadzoru Zapobiegawczego (wspólne odbiory obiektów nowych i zmodernizowanych), z Sekcją Higieny Komunalnej (informowanie

o kwestionowanych próbach wody pitnej w obiektach szkolno-przedszkolnych i podejmowanych działaniach w tych zakładach, przeprowadzenie wspólnej kontroli interwencyjnej z Sekcją Higieny Pracy (w związku ze złożoną interwencją dotyczącą prywatnego Domu Opieki), z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży (kontrolę na koloniach i zimowiskach), z Sekcją Epidemiologii (przeprowadzono 1 wspólne postępowanie wyjaśniające odnośnie jednego stwierdzonego ogniska zatrucia pokarmowego w gospodarstwie domowym).

Na terenie działalności PPIS w Makowie Maz. w 2024 r. potwierdzono 1 ognisko zatrucia pokarmowego (2 osoby zakażone), w związku tym przeprowadzono 1 postępowanie wyjaśniające razem z sekcją Epidemiologii (sporządzono 2 adnotacje urzędowe). Ognisko wystąpiło w gospodarstwie domowym - prywatnym domu mieszkalnym (Czerwonka). Czynnikiem etiologicznym były bakterie z rodzaju Salmonella. W ognisku zatrucia pokarmowego nie pobierano prób żywności- brak pozostałości spożywanych przez zakażonych posiłków i surowców. Nie wytypowano źródła zakażenia. U pozostałych osób narażonych w gospodarstwie domowym nie wystąpiły objawy zatrucia.

Pracownicy sekcji HŻŻ brali czynny udział w działaniach promocyjnych PSSE w Makowie Mazowieckim w związku kampanią powiatową pt.: „Zdrowie przede wszystkim – Bezpieczny powiat”, do których należały:

- udział wszystkich pracowników działu HŻŻ w etapie powiatowym Festiwalu Piosenki o zdrowiu w Makowie Mazowieckim;
- udział w festynach organizowanych na terenie powiatu – Dożynki powiatowe w Węgrzynowie, Dni Różana, Dni otwarte w Zespole Szkół „Żak” w Makowie Maz., „Kiermaszu charytatywnym w Liceum Ogólnokształcącym im Marii Skłodowskiej Curie”;
- przygotowanie i prowadzenie prelekcji podczas konkursu modelarskiego pt.: „Poznaj Grzyby – unikniesz zatrucia”;
- przygotowanie i prowadzenie prelekcji podczas wystawy edukacyjnej: „Poznaj Grzyby – unikniesz zatrucia”;
- przygotowanie i prowadzenie pogadanki dla przedszkolaków w Niepublicznym Przedszkolu Pastelovym pt. „Lody dla ochłody” w ramach akcji „Bezpieczne wakacje”;
- udział w akcji pt. „grzybobranie razem z sanepidem” razem z uczniami Zespołu Szkół „Żak” w Makowie Mazowieckim połączonym z warsztatami dotyczącymi klasyfikacji grzybów;

- opracowanie materiałów informacyjnych na portal społecznościowy Facebook PSSE Maków Maz. „pod okiem sanepidu” o tematyce:
 - „Bezpieczne wakacje”;
 - „Bezpieczeństwo żywności podczas upałów”;
 - „Nadzór nad zakładami produkcji lodów”;
 - „Atesty na grzyby”;
 - „Bezpieczeństwo mikrobiologiczne i fizykochemiczne lodów”.

HIGIENA PRACY

Nadzór i kontrola warunków środowiska pracy

Na dzień 31.12.2024 r. w ewidencji pionu higieny pracy było 258 zakładów pracy (w roku 2023 – w ewidencji było 243 zakładów), w których zatrudniono 3759 pracowników. W powiecie makowskim dominują małe zakłady, zatrudniające do 9 pracowników (stanowią 68,22% ogółu zakładów).

Tabela 1. Struktura wielkości zakładów pracy w powiecie makowskim

Liczba zakładów pracy					
Rok	do 9	10-49	50-249	250 i więcej	Razem
2024	176	71	10	1	258
	68,22%	27,52%	3,87%	0,39%	100%

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 146 kontroli, w 121 zakładach, co stanowi 46,90 % ogółu zakładów (w roku 2023 skontrolowano 38,3% ogółu zakładów) będących w ewidencji, co wskazuje na wzrost liczby kontroli.

Przeprowadzono:

- 77 kontroli dotyczyło przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i mieszaninach chemicznych – egzekwowanie w zakładach pracy stosujących niebezpieczne substancje lub mieszaniny chemiczne obowiązku posiadania kart charakterystyki takich substancji lub mieszanin oraz obowiązku podjęcia niezbędnych działań zapobiegawczych na podstawie posiadanych kart charakterystyki;

- 69 kontroli zostało przeprowadzonych w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy;
- 24 kontrole zostały przeprowadzone w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy;
- 9 kontroli dotyczyło obrotu produktami biobójczymi.

Ogółem wydano 37 decyzji administracyjnych (205 nakazów) w tym 5 z rygorem natychmiastowej wykonalności niedopuszczenia pracownika do stanowiska pracy, dotyczących stwierdzonych nieprawidłowości w zakładach (w 2023 r. wydano 29 decyzji).

Nieprawidłowości stwierdzane podczas kontroli w 2024 roku ujęto w tabeli 2.

Tabela 2. Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli zakładów pracy w 2024 roku.

Zakres nieprawidłowości	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości	Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości
Dokumentacja oceny ryzyka zawodowego	54	- brak dokumentacji, - brak zapoznania z oceną ryzyka, - niepełna dokumentacji (np. brak uwzględnienia wszystkich zagrożeń).
Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń	34	- złe warunki sanitarno-higieniczne w toaletach i łazienkach, - uszkodzenia wyposażenia pomieszczeń, - niewłaściwy stan ścian i sufitów, - niewłaściwy stan oświetlenia.
Pomiary czynników szkodliwych	30	- brak pomiarów/brak aktualnych pomiarów na stanowiskach pracy.
Rejestry czynników szkodliwych	19	- brak rejestrów czynników szkodliwych, - brak aktualizacji danych.
Pierwsza pomoc w zakładzie pracy	18	- brak instrukcji udzielania pierwszej pomocy, - brak wyznaczonych osób do udzielania pierwszej pomocy w zakładzie.
Instrukcje BHP	18	- brak instrukcji.
Czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne	11	- brak dokumentacji, - brak złożonej informacji do Inspekcji Sanitarnej dot. czynników w zakładzie.
Substancje chemiczne i ich mieszaniny	9	- brak spisu chemikaliów stosowanych w zakładzie, - brak kart charakterystyki stosowanych chemikaliów w zakładzie, - brak prysznicza bezpieczeństwa w pracy w kontakcie ze środkami żrącymi, - niewłaściwe magazynowanie.
Czynniki biologiczne	6	- brak dokumentacji.
Orzeczenia lekarskie	5	- brak orzeczeń/aktualnych orzeczeń.
Środki ochrony indywidualnej	3	- brak środków ochrony indywidualnej.
Karta badań i pomiarów	2	- brak karty badań i pomiarów, - brak aktualizacji wyników.
Przekroczenie NDS czynników szkodliwych	1	- przekroczenie NDS pyłów na stanowisku pracy.

Według stanu na 31.12.2024r., liczba wszystkich zakładów pracy z przekroczeniami NDS/NDN czynników szkodliwych: 6. Liczba osób pracujących w przekroczeniach: 18 osób (hałas: 15 osób, pyły: 3 osoby). Przedsiębiorcy przedstawili programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas oraz dostosowanie tych działań do potrzeb stanowiska pracy. Wszczęto postępowanie dot. obniżenia stężenia pyłu w jednym zakładzie.

Czynniki rakotwórcze w zakładach pracy

Liczba zakładów pracy, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze na terenie powiatu makowskiego na koniec roku 2024 wynosiła: **42** obiekty.

W ramach sprawowanego nadzoru bieżącego przeprowadzono 24 kontrole sanitarne (w 17 zakładach) w zakresie czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych. W kontakcie z czynnikami rakotwórczymi zatrudnionych było 217 pracowników (w tym 89 kobiet).

Występujące w zakładach pracy czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym to m. in.

- prace związane z narażeniem na pył drewna,
- formaldehyd i promieniowanie jonizujące,
- procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie WWA obecnych w sadzy węglowej,
- chemiczne substancje rakotwórcze m. in. benzen,
- prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla,
- substancje rakotwórcze i reprotoksyczne wykorzystywane w recepturze aptecznej leków.

Najliczniejszą grupę zakładów, w których występowały substancje, mieszaniny chemiczne, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym stanowią zakłady:

- produkcji wyrobów z drewna (pyły drewna),
- stacje paliw (benzen będący składnikiem paliw).

Podczas kontroli ww. zakładów zwracano szczególną uwagę na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy z czynnikiem rakotwórczym, wyposażenie w odpowiednie środki ochrony indywidualnej stosowanej do rodzaju i stopnia zagrożenia, odzież i obuwie robocze, jak również dokumentację oceny ryzyka zawodowego m. in. prowadzenie rejestrów procesów technologicznych, prac

i rejestrów zatrudnionych pracowników oraz składanie informacji o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych oddziaływaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

Czynniki biologiczne w zakładach pracy

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy skontrolowano 60 zakładów, w ewidencji znajduje się 136 zakładów, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne.

W skontrolowanych obiektach zatrudnionych było 1657 pracowników (w tym 965 osób narażonych na gr. 3). W wyniku przeprowadzonej kontroli wydano 7 decyzji administracyjnych w zakresie czynników biologicznych.

Podczas kontroli ww. zakładów zwracano szczególną uwagę m. in. Na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, aktualność orzeczeń lekarskich stwierdzających brak przeciwwskazań do pracy (z uwzględnieniem czynników biologicznych w skierowaniu na badania lekarskie), zapewnione środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, środki do odkażania skóry, instrukcje bezpiecznego postępowania z szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących produkcji, importu, wprowadzania substancji lub mieszanin chemicznych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz użytkowania substancji lub mieszanin chemicznych w działalności zawodowej

W zakresie wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych nadzorowi podlega:

- 2 producentów (w tym: 1 importer),
- 48 zakładów dystrybuujących chemikalia
- 135 zakładów stosujących je w działalności zawodowej.

W 2024 roku przeprowadzono łącznie 77 kontrole w podanym zakresie, z czego podczas 5 stwierdzono nieprawidłowości.

W 2024 roku były podejmowane działania w ramach projektu na rzecz Komisji Europejskiej w zakresie chemikaliów: program dotyczący m.in. egzekwowania zgodności importowanych substancji, mieszanin i wyrobów (REF-12). W ramach realizacji ww. projektu skontrolowano 1 zakład pełniący funkcję importera. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad produktami biobójczymi

Na terenie powiatu makowskiego nie było producentów produktów biobójczych. Liczba podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych: 45 zakładów. Przeprowadzono 9 kontroli w zakresie obrotu produktami biobójczymi, w ramach prowadzonych kontroli sprawdzano m. in. Pozwolenie produktu, prawidłowe oznakowanie opakowania oraz informacje ujęte na opakowaniu, zawartość substancji czynnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad prekursorami narkotyków

Na terenie nadzorowanym przez PSSE w Makowie Mazowieckim nie było producentów ani importerów prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. W 2024 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obrotu prekursorami narkotyków.

Nadzór nad produktami kosmetycznymi

Na terenie nadzorowanym przez PSSE w Makowie Mazowieckim nie było producentów ani importerów kosmetyków. Przeprowadzono jedną kontrolę, podczas której pobrano 5 prób kosmetyków, w celu oceny jakości mikrobiologicznej przez laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad produktami kosmetycznymi.

Choroby zawodowe

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Makowie Mazowieckim w 2024 r. wpłynęło 7 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych, w tym:

- 1 zgłoszenie choroby zawodowej wymienionej w poz. 26 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1836): choroby zakaźne albo ich następstwa – borelioza;
- 1 zgłoszenie choroby zawodowej wymienionej w poz. 20.1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1836) tj. przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego spowodowane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka;
- 5 zgłoszeń choroby zawodowej wymienionej w poz. 15 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1836) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat:
 - guzki głosowe twarde (2 osoby),

- wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych (2 osoby),
- niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głóśni i trwałą dysfonią (1 osoba).

W ramach prowadzenia ww. postępowań administracyjnych:

- sporządzono 5 protokołów z postępowania wyjaśniającego w zakładach pracy,
- przeprowadzono 11 przesłuchań świadków i osób ubiegających się o chorobę zawodową,
- przeprowadzono 8 ocen narażenia zawodowego,
- wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, postępowania dot. pozostałych chorób – w toku.

Nadzór nad środkami zastępczymi

Z Komendą Powiatową Policji w Makowie Maz. zostało podpisane porozumienie o współpracy w zakresie przeciwdziałania wprowadzania do obrotu na terenie powiatu makowskiego środków zastępczych.

W 2024 roku nie prowadzono postępowań dotyczących środków zastępczych. Przeprowadzono 2 kontrole w ramach akcji: Bezpieczne ferie oraz Bezpieczne wakacje (kontrole wypoczynku) oraz przeprowadzono 2 kontrole w ramach nadzoru bieżącego nad środkami zastępczymi w miejscach podejrzanych o sprzedaż ww. środków. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2024 roku z placówek służby zdrowia nie otrzymano żadnych zgłoszeń podejrzeń zatruc środków zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi. Otrzymano jedno zgłoszenie dot. zatrucia metanolem.

Działania edukacyjne

W 2024 roku pracownicy Sekcji Higieny Pracy podczas prowadzonych kontroli przeprowadzali działania edukacyjno-informacyjne, przeprowadzono ww. działania podczas 87 kontroli.

We wrześniu 2024 roku, pracownicy Sekcji Higieny Pracy przy współudziale innych sekcji PSSE w Makowie Mazowieckim: Epidemiologia, Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny, Higiena Dzieci i Młodzieży, Higiena Komunalna zorganizowali konferencję pt. „Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu”. Temat zaprezentowany przez pracowników Sekcji Higieny Pracy to: Podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy.

Inne działania promocyjno-edukacyjne realizowane przez pracowników Sekcji Higieny Pracy:

- publikacja filmu dotyczącego sekcji Higieny Pracy w ramach akcji #podokiemsanepidu na mediach społecznościowych PSSE w Makowie Mazowieckim,
- publikacja nt. kampanii „Bezpieczeństwo pracy w świecie cyfrowym” (strona internetowa PSSE Maków Mazowiecki),
- publikacja nt. „Partnerstwo na rzecz oceny ryzyka związanego z chemikaliami (PARC 2022 – 2029)” (strona internetowa PSSE Maków Mazowiecki),
- publikacja dotycząca zatruc u ludzi środkami chemicznymi stosowanymi do zwalczania szkodników (strona internetowa PSSE Maków Mazowiecki),
- umieszczenie informacji dotyczącej zgłaszania czynników rakotwórczych w zakładach pracy (strona internetowa PSSE Maków Mazowiecki),
- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych: Ulotka dot. chorób zawodowych WSSE Warszawa (rozpowszechnione na konferencji w dniu 30.09.2024 r.).

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy prowadzili kontrole w zakresie przestrzegania ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1162). Liczba zakładów, w których przeprowadzono kontrole w zakresie realizacji ww. ustawy: 76. Podczas prowadzonych kontroli, informowano pracodawców o zakazie palenia tytoniu w pomieszczeniach zakładów pracy oraz o obowiązku umieszczenia w widocznych miejscach informacji, graficznej i słownej, o zakazie palenia wyrobów tytoniowych.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Zadania i kierunki działań

Zadania Pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w powiecie makowskim w roku 2024 wynikały przede wszystkim z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i polegały na inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Kierunki Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wynikały z założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia, programów krajowych, wojewódzkich i lokalnych, a także z sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb zdrowotnych mieszkańców na terenie powiatu.

Działalność oświatowo-zdrowotna była planowana, realizowana, monitorowana zgodnie z systemem jakości, w oparciu o standardy pracy i procedury kontroli wypracowane w Głównym Inspektoracie Sanitarnym.

Tematyka działalności oświatowo-zdrowotnej

4. Zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym poprzez propagowanie szczepień ochronnych.
5. Usprawnienie wczesnej diagnostyki i zwiększenie efektywności leczenia nowotworów piersi i szyjki macicy.
6. Zapobieganie HIV/AIDS oraz kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS.
7. Zapobieganie nałogom:
 - - zmniejszenie rozpowszechniania palenia tytoniu,
 - - zmniejszenie spożycia alkoholu,
 - - zapobieganie narkomanii
 - - zapobieganie zażywaniu dopalaczy
8. Poprawa zasad zdrowego stylu życia w zakresie:
 - poprawy sposobu żywienia i jakości zdrowej żywności
 - zapobiegania otyłości
 - zwiększania aktywności fizycznej
 - umiejętności kontroli stanu swojego zdrowia
 - propagowania higieny osobistej i otoczenia
9. Propagowanie zasad zachowania bezpieczeństwa:
 - zapobieganie urazom i wypadkom
 - bezpieczeństwo wypoczynku letniego
10. Profilaktyka wad postawy – kształtowanie środowiska życia, nauki, wypoczynku i pracy sprzyjającego zdrowiu.
11. Ochrona społeczeństwa przed chorobami sezonowymi (grypa).
12. Zwiększenie sprawności i skuteczności pomocy doraźnej w nagłym zagrożeniu życia.
13. Profilaktyka chorób odkleszczowych.

Adresaci podejmowanych działań

1. Uczniowie szkół podstawowych i średnich.
2. Dzieci przedszkolne i ich opiekunowie
3. Nauczyciele, wychowawcy i pedagodzy szkolni
4. Dyrektorzy szkół
5. Rodzice i opiekunowie uczniów
6. Uczestnicy akcji letnich
7. Pracownicy i pacjenci służby zdrowia
8. Społeczność lokalna

Obszary działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia

- **Interwencje programowe**
- **Interwencje nieprogramowe**
- **Działalność edukacyjno-szkoleniowa**
- **Działalność kontrolna**
- **Współpraca z partnerami**

I. Interwencje programowe

Krajowe

„Trzymaj Formę”

Celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.

- adresat: młodzież szkół podstawowych
- liczba placówek -10
- liczba odbiorców-1316.

„Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

Celem programu jest wzrost poziomu wiedzy na temat HIV i AIDS oraz promocja zachowań prozdrowotnych

- adresat: ogół populacji, uczniowie szkół podstawowych i średnich
- liczba placówek-7
- liczba odbiorców -4853

„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” i „ARS – czyli jak dbać o miłość?”

Celem programu jest zapobieganie paleniu tytoniu, picia alkoholu i zażywaniu środków psychoaktywnych wśród uczniów

- adresat: uczniowie szkół średnich
- liczba placówek realizujących program: 4 szkoły
- liczba odbiorców programu: 154.

„Program ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu”

Celem programu jest ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy w społeczeństwie polskim

- realizacja akcji i kampanii społecznych: „Światowy Dzień Rzucania Palenia”, „Światowy dzień bez Tytoniu”

„Bieg po zdrowie”

Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów.

- adresat: uczniowie IV klas szkół podstawowych
- liczba placówek realizujących program: 6 szkół
- liczba odbiorców programu: 154 uczniów.

Programy wojewódzkie

„Wybierz Życie - Pierwszy Krok”

Celem programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę

- adresat: uczniowie szkół średnich, rodzice, nauczyciele
- liczba placówek realizujących program: 3 szkoły
- liczba odbiorców programu: 845 uczniów.

„Zdrowe piersi są OK!”

Celem programu jest zmniejszenie występowania raka piersi i umieralności na tę chorobę

- adresat: uczniowie szkół średnich, rodzice, nauczyciele
- liczba placówek realizujących program: 5 szkół
- liczba odbiorców programu: 932 odbiorców.

„Znamię! Znam je?”

Celem programu jest upowszechnianie wśród młodzieży szkół średnich wiedzy z zakresu

- profilaktyki czerniaka.
- adresat: uczniowie szkół średnich
- liczba placówek realizujących program: 3 szkoły
- liczba odbiorców programu: 812 odbiorców.

„Podstępne WZW?”

Celem programu jest upowszechnianie wśród młodzieży szkół średnich wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C, w tym przekazanie wiedzy nt. ryzyka zakażenia, uświadomienia zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie.

- adresat: uczniowie szkół średnich
- liczba placówek realizujących program: 2 szkoły
- liczba odbiorców programu: 755 odbiorców.

„#ŻyjDobrze”

Celem programu jest upowszechnianie wśród młodzieży szkół podstawowych wiedzy na temat zdrowego żywienia, zdrowia psychicznego, aktywności fizycznej , profilaktyki zdrowotnej

- adresat uczniowie szkół podstawowych
- liczba placówek realizujących program-5 szkół
- liczba odbiorców -361 odbiorców.

Programy lokalne

„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”

Celem programu jest profilaktyka antykleszczowa

- adresat: dzieci przedszkolne, rodzice, nauczyciele
- liczba placówek realizujących program: 7 przedszkoli
- liczba odbiorców programu: 965.

„Czyste Powietrze Wokół Nas”

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń

- adresat: dzieci przedszkolne 5 i 6-letnie oraz ich rodzice

- liczba placówek realizujących program: 9 przedszkoli i oddziałów przedszkolnych
- liczba odbiorców programu: 607 odbiorców.

„Pierwszy dzwonek”

Celem programu jest przedstawienie czym jest Inwazyjna Choroba Meningokokowa, co to są meningokoki, jak dochodzi do zakażenia i kto jest na nie narażony

- adresat: uczniowie IV-VIII klasy szkoły podstawowej, szkół średnich, rodzice, nauczyciele
- liczba placówek realizujących program: 2 szkoły
- liczba odbiorców programu: 257 uczniów.

„Nie pal przy mnie proszę”

Celem programu jest uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem.

- adresat: uczniowie klas I - III szkoły podstawowej
- liczba placówek realizujących program: 10 szkół
- liczba odbiorców programu: 1872 odbiorców.

„Znajdź właściwe rozwiązanie”

Celem programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych .

- adresat: uczniowie klas IV - VIII szkoły podstawowej
- liczba placówek realizujących program: 8 szkół
- liczba odbiorców programu: 337 odbiorców.

Krajowe

a) ***Hasło Roku – „Zdrowie Dla Wszystkich”- 7 kwietnia 2023***

b) ***Światowy Dzień bez Tytoniu – 31 maj***

Celem akcji jest edukacja społeczeństwa o skutkach zdrowotnych, ekonomicznych i socjalnych i palenia tytoniu.

- adresat: ogół populacji
- ramy czasowe: maj

Dystrybucja materiałów edukacyjnych do podległych placówek oraz publikacje w Internecie.

c) ***Światowy Dzień Rzucania Palenia – 23 listopada***

Celem akcji jest zapewnienie osobom chcącym rzucić palenie odpowiednich warunków, zachęty i pomocy w realizacji tej decyzji.

- adresat: ogół populacji

- ramy czasowe: listopad

Dystrybucja materiałów edukacyjnych do podległych placówek oraz publikacje w Internecie.

Wojewódzkie

a) *Bezpieczne wakacje / bezpieczne ferie*

- cel: edukacja młodzieży na temat skutków niebezpiecznych zabaw podczas wakacji i ferii, profilaktyki grypy, chorób odzwierzęcych oraz zdrowego stylu życia. W ramach akcji zorganizowano 10 prelekcji. Liczba odbiorców akcji 11795.

b) *Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach*

- cel: zwrócenie uwagi na zjawisko antybiotykoodporności jako kluczowego zagrożenia dla zdrowia publicznego

- adresat: uczniowie, rodzice, nauczyciele; placówki służby zdrowia

- metody: rozdawnictwo materiałów, ekspozycje wizualne, publikacje w Internecie

c) interwencje wynikające z sytuacji epidemiologicznej – publikacje w Internecie i na Stronach FB – liczba odbiorców 106 osób.

II. Działalność kontrolna

Realizację programów oraz interwencji nieprogramowych oceniano podczas wizytacji.

W roku 2024 przeprowadzono 25 wizytacje w placówkach oświatowych.

III. Działalność oświatowo- promocyjna.

Pracownicy PSSE w Makowie Mazowieckim brali czynny udział w 10 festynach i stoiskach organizowanych przez: Miasto Maków Mazowiecki, Starostwo Powiatowe w Makowie, KGW Drąždzewo, Stowarzyszenie Pomocy Liceum, Fundację „Kocham Maków”, Stowarzyszenie Przyjaciele Makowskiej Dwójki w Makowie Mazowieckim, GOUK w Róźnie, Gminę Rzewnie - Mazopiknik organizowany przy współudziale Samorządu Województwa Mazowieckiego, Urząd Gminy Sypniewo, Miejski Dom Kultury w Makowie Mazowieckim.

Tematem przewodnim była promocja **kampanii „Zdrowie Przede wszystkim-Bezpieczny Powiat”** oraz **Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego pn. „Bezpieczny Powiat Makowski na lata 2024-2025”**. Liczba odbiorców kampanii 2455.

W maju 2024 zorganizowano eliminacje powiatowe wojewódzkiego konkursu **Festiwal Piosenki o Zdrowiu**, w którym brało udział 7 szkół i 4 przedszkola z terenu powiatu. Łącznie

82 osoby. Ideą FPoZ jest krzewienie postaw prozdrowotnych, ochrona środowiska i dobrostanu człowieka.

W ramach profilaktyki zatruc grzybami w listopadzie zorganizowano **Wystawę Grzybów**, w której wzięło udział ponad 719 osób (uczniów i mieszkańców powiatu).

W październiku 2024 zorganizowano **„Grzybobranie z Sanepidem”** oraz warsztaty kulinarne dla uczniów Zespołu Szkół Żołnierzy im. Armii Krajowej w Makowie Mazowieckim. Uczestniczyło w nim 46 uczniów. W ramach profilaktyki zatruc grzybami zorganizowano również **konkurs modelarski „Poznaj Grzyby – unikniesz Zatrucia”** dla szkół średnich z terenu powiatu makowskiego. Wszystkie szkoły wzięły udział w konkursie. Łącznie konkurs liczył 38 uczestników.

W szkołach podstawowych temat energetyków był podejmowany w Szkole Podstawowej w Czerwonce, w prelekcji uczestniczyło 64 osób.

Osobnym tematem **Kampania „Zdrowie Przede Wszystkim - Bezpieczny Powiat** była profilaktyka onkologiczna. W ramach tej profilaktyki zorganizowano 2 spotkania z uczniami szkół średnich oraz 3 spotkania dla mieszkańców powiatu w ramach akcji **„Różowy Październik”** przy aktywnym zaangażowaniu Wicestarosty makowskiego Pani Agnieszki Dąbrowskiej Kot ambasadorki Różowego Patrolu. Podczas tych spotkań przedstawiono prezentacje programu „Zdrowe piersi są OK” oraz zaprezentowano sposób badania palpacyjnego na modelach piersi. Łącznie uczestniczyło w nich 93 osoby.

Problematyka onkologiczna podejmowana była również na 8 stoiskach profilaktycznych. **Kampania „Zdrowie Przede Wszystkim - Bezpieczny Powiat”** obejmowała również edukację w zakresie zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, wraz z warsztatami kulinarnymi, zorganizowano 3 spotkania w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Makowie Mazowieckim oraz w Szkole Podstawowej w Makowie Mazowieckim, w Przedszkolu nr 1 w Makowie Mazowieckim .

Sekcja Higieny Komunalnej, Higieny Pracy we współpracy z wszystkimi działami PSSE oraz KP Straży Pożarnej w Makowie Mazowieckim w ramach kampanii **„Zdrowie Przede Wszystkim -Bezpieczny Powiat”** zorganizowała konferencję **„Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu- dbaj o higienę pracy, utrzymuj bezpieczne budynki i zapewnij nadzór nad właściwą jakością wody”**. Radonem w budynkach użyteczności publicznej . W konferencji uczestniczyło 34 osoby.

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia w 2024 r. zorganizowała dwie prelekcje. Temat pierwszej z nich obejmował **„Wytyczne i wymagania dotyczące obrotu, produkcji oraz**

spożycia grzybów”, druga dotyczyła „Zasad bezpiecznego spożywania lodów” w ramach akcji Bezpieczne Wakacje.

Sekcja Epidemiologii była organizatorem szkoleń o następującej tematyce: „**Szczepienia ochronne, poprawa stanu zaszczepienia zgodnie z PSO, profilaktyka szczepień ochronnych**”. Szkolenie przygotowane było dla przedstawicieli POZ. Uczestniczyło w nich 18 osób, drugie szkolenie dotyczyło „**Szczepień ochronnych**”- **prelekcja z okazji Światowego Dnia Seniora**, uczestniczyło w nim 10 osób.

Sekcja Higieny Komunalnej kampanii „Zdrowie Przede Wszystkim - Bezpieczny Powiat” zorganizowała szkolenie dla przedstawicieli jednostek terytorialnych oraz przedsiębiorstw wodno- kanalizacyjnych, które obejmowało wymagania sanitarne i bezpieczeństwo dostarczanej wody do spożycia. W szkoleniu uczestniczyło 12 osób. Drugie szkolenie dotyczyło zapewnienia warunków w najwyższym standardzie higienicznym przy świadczeniu usług dla klienta. Uczestniczyło w nim 10 przedstawicieli branży kosmetycznej.

Dział Higieny Dzieci i Młodzieży w ramach profilaktyki zdrowotnej uczniów (aspekt czystości stanu głowy- pedikuloza). Przeprowadzono 2 pogadanki. Odbiorcami byli uczniowie szkół podstawowych -124 osoby. Działania edukacyjne na rzecz eliminacji ryzyka rozwoju wad postawy u dzieci i młodzieży przeprowadzono w dwóch szkołach podstawowych w powiecie makowskim. Łącznie działaniami objęto 200 uczniów.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANIATARNY

W Zapobiegawczym Nadzorze Sanitarnym nadzór jest prowadzony poprzez:

- uczestniczenie w przeprowadzaniu strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w przypadku projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych opracowywanych dla terenów gmin,
- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów ogólnych oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ze szczególnym zwróceniem uwagi na skutki w zakresie oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi , zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1112 ze zm.),
- uczestniczenie w prowadzeniu postępowania przed wydaniem decyzji środowiskowej w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z

wylączeniem przedsięwzięć zastrzeżonych dla Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1112 ze zm.) i w ustawie z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 416) oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,

- uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1130 ze zm.),
- uzgadnianie w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowej obiektów nowo budowanych i przebudowywanych,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W roku 2024 wydano dwie **opinie** do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów gminy Różan. Nie wydawano opinii do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz planów ogólnych gmin.

W/w dokumenty wymagały przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dlatego też zostały opracowane prognozy oddziaływania na środowisko, których zakres i stopień szczegółowości wcześniej uzgodniono z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym. W okresie sprawozdawczym wydano **jedenaście opinii** określających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, do wprowadzanych zmian w miejscowych planach zagospodarowania terenu, do planów ogólnych gmin. W **jednym wniosku** dot. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rzewnie stwierdzono brak podstaw prawnych do zajęcia stanowiska w tej sprawie.

W przedmiotowych dokumentach analizowane są zagrożenia dla środowiska i proponowane są zabezpieczenia minimalizujące lub zapobiegające emisji gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego, możliwych przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu oraz rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami. W przypadku braku sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej, podawane są inne rozwiązania w zakresie gospodarki wodno - kanalizacyjnej, jak również wprowadzane są zakazy w przypadku ich istnienia.

W 2024 roku wydano **dwadzieścia trzy postanowienia**, w tym dwadzieścia dotyczyło uzgodnień projektu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (min. budynków mieszkalnych i magazynowych, obór, stawu do retencji wód powierzchniowych, biogazowni rolniczych, instalacji fotowoltaicznych, budynku rekreacji indywidualnej); trzy dotyczyły uzgodnienia projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dot. budowy

linii kablowej oświetlenia ulicznego wraz ze słupami i budowa kablowej sieci SN15kV i nN-0,4kV w miejscowości Dąbrówka, gm. Różan oraz budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Głazewo-Cholewy, gm. Młynarze.

Po uchyleniu przez Mazowieckiego Państwowego Inspektora Sanitarnego decyzji dotyczącej rozszerzenia cmentarza parafialnego w miejscowości Karniewo, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Makowie Mazowieckim w odpowiedzi na wniosek parafii rzymskokatolickiej, wydał decyzję o umorzeniu toczącego się w tej sprawie postępowania administracyjnego.

W 2024 roku wydano:

- **dziewiętnaście** opinii sanitarnych o projektach budowlanych, które w większości dotyczyły obiektów branż: gastronomicznej, kosmetycznej, motoryzacyjnej, a także budynków użyteczności publicznej, sortowni odpadów komunalnych w Makowie Mazowieckim, sieci wodociągowych (w przedłożonych do uzgodnienia projektach zwracano uwagę na: układ funkcjonalny pomieszczeń, rozwiązania dotyczące wentylacji, ogrzewania, c.w.u., instalacji wodno-kanalizacyjnej, oświetlenia, wysokości oraz usytuowania elementów infrastruktury technicznej na terenie działki),
- **cztery** opinie sanitarne do decyzji środowiskowych dla przedsięwzięć dotyczących: budowy kompleksu budynków inwentarskich, budowy instalacji biologicznego wytwarzania odpadów na terenie oczyszczalni ścieków, rozbudowa i doposażenie instalacji do mechanicznego i biologicznego przetwarzania odpadów na terenie sortowni odpadów komunalnych w Makowie Mazowieckim,
- **czterdzieści jeden opinii sanitarnych** dla przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Dotyczyły one m.in.: budynków inwentarskich, dróg powiatowych i gminnych, instalacji fotowoltaicznych, punktu złomu metali żelaznych i kolorowych, mostu na rowie melioracyjny, studni głębinowej, kładki pieszo-rowerowej.

Dla w/w przedsięwzięć nie żądano opracowania raportu.

W roku 2024 przeprowadzono **trzydzieści dwie kontrole** obiektów budowlanych na terenie powiatu. Na podstawie art. 56 ustawy Prawa budowlanego przeprowadzono kontrolę w 26 obiektach, a dla 4 wydano opinię sanitarną na podstawie min. ustawy o inspekcji sanitarnej, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015r., w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym jest prowadzona laczówka wsparcia dziennego (Dz.U. z 2015r., poz.1630), rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać

pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 402). Dotyczyło to obiektów, gdzie zmienił się profil prowadzonej działalności. W jednym przypadku, dotyczącym odbioru stacji uzdatniania wody po przebudowie, przeprowadzono kontrolę dwukrotnie z powodu niewykonania całości robót zgodnie z posiadanym projektem budowlanym. Natomiast w analogicznej sytuacji drugi inwestor nie zgłosił ponownie warsztatu samochodowego do odbioru. Objęte kontrolą obiekty to między innymi: świetlice wiejskie, warsztaty samochodowe, budynki handlowo-usługowe, stacje uzdatniania wody, budynki urzędów gmin, budynek biblioteki z centrum kultury, budynki produkcyjne, zakłady kosmetyczne i fryzjerskie, zaplecze techniczno-socjalne przy stadionie, toaleta publiczna z wiatą przystankową, zbiornik do magazynowania wody na terenie SUW.

W **dziewięciu** przypadkach zgłoszone obiekty rozpatrzono na podstawie art. 56 pkt 2 Prawa budowlanego (t.j. Dz.U. z 2024r, poz. 725 ze zm.) oraz art. 122a. Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgłoszenia dotyczyły budowy: sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, budynku rekreacyjnego, farm fotowoltaicznych, stacji elektroenergetycznej.

Wszystkie obiekty budowlane kontrolowane były na podstawie opracowanych projektów budowlanych uzgodnionych w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego lub rzeczoznawcę d/s higienicznych i zdrowotnych.

Pracownik Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wspólnie z sekcjami nadzoru bieżącego przeprowadzał kontrole, jak również konsultował przedłożone projekty przed wydaniem ostatecznej opinii o projekcie.

Na terenie powiatu powstają nowe odcinki sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. W dalszym ciągu problem stanowi brak składowiska odpadów komunalnych. Na terenie powiatu czynne jest jedno składowisko dla potrzeb gminy Różan. Z pozostałych terenów odpady odbierane są przez wyspecjalizowane firmy i transportowane poza teren powiatu.

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Makowie Maz.**

mgr inż. Anna Załęska-Napiórkowska
/podpis elektroniczny/